

PRAVILNIK O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK*

(“Službene novine Federacije BiH”, br. 48/21,77/21, 20/22, 57/22 i 5/23)

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Odjeljak A. Uvodne napomene

Član 1.

(Predmet pravilnika)

(1) Ovim pravilnikom detaljnije se propisuje primjena odredaba Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: Zakon), način utvrđivanja oporezivog dohotka, način utvrđivanja godišnje porezne osnovice, način obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak, kriteriji plaćanja poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti u godišnjem paušalnom iznosu, oblik i način vođenja porezne kartice, oblik i način popunjavanja poreznih prijavi i drugih evidencija, oblik i sadržaj poslovnih knjiga i evidencija na osnovu kojih se utvrđuje dohodak od samostalnih djelatnosti, način obračuna ubrzane amortizacije, oblik i sadržaj evidencija o dobitcima koji se daju u nagradnim igrama i igrama na sreću i dr.

(2) Sastavni dio ovog pravilnika su obrasci: Zahtjev za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK-1001), Porezna kartica (Obrazac PK-1002), Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021), Mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023), Pojedinačni mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (Obrazac PMIP-1024), Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima (Obrazac GIP-1022), Akontacija poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti (Obrazac AUG-1031), Akontacija poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti (Obrazac ASD-1032), Akontacija poreza po odbitku na druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva (Obrazac AMS-1035), Akontacija poreza po odbitku rezidenta (Obrazac APR-1036), Prijava poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac PDN-1033), Prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (Obrazac PIP-1034), Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja nepokretne imovine (Obrazac PRIM-1054), Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052), Specifikacija za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (Obrazac SPR-1053), Zahtjev za utvrđivanje mjesečnog paušalnog iznosa (Obrazac ZMP-1055), Knjiga prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041), Knjiga prometa (Obrazac KP-1042), Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043), Evidencija potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044) i Godišnja prijava poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(3) Sastavni dio ovog pravilnika su i ANEX 1. Uputstvo za popunjavanje Zahtjeva za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK-1001), ANEX 2. Uputstvo za popunjavanje Mjesečnog izvještaja o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023), ANEX 3. Uputstvo za popunjavanje Pojedinačnog mjesečnog izvještaja o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (Obrazac PMIP-1024) i ANEX 4. Uputstvo za popunjavanje Godišnje prijave dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052).

Član 2.

(Priroda poreza)

Porez na dohodak predstavlja direktni porez koji se prikuplja od fizičkih lica u skladu sa odredbama Zakona u svim slučajevima iz kojih je proizišao oporezivi dohodak odnosno prihod.

Član 3.

(Pojmovi)

(1) U smislu ovog pravilnika primjenjuju se slijedeći pojmovi:

a) pojam "lice" znači svako fizičko ili pravno lice;

* Pravilnik je objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 48/21 od 18. juna 2021. godine, a stupio je na snagu 26. juna 2021. godine, osim odredbi čl. 12. stav (5), 31. stav (5), 57. stav (10) i 64. stav (7) koje se primjenjuju od 1. oktobra 2021. godine. Izmjene i dopune Pravilnika su objavljene u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 77/21 od 29. septembra 2021. godine, stupile su na snagu 30. septembra 2021. godine, 20/22 od 16. marta 2022. godine, stupile su na snagu 17. marta 2022. godine, 57/22 od 20. jula 2022. godine, stupile su na snagu 21. jula 2022. godine i 5/23 od 25. januara 2023. godine, a stupile su na snagu 2. februara 2023. godine. Pravilnik je donijet na osnovu člana 31. stav (1), člana 36. stav (2) Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13).

Propisani obrasci iz ovog pravilnika mogu se naći na web stranici Porezne uprave FBiH - www.pufbih.ba.

b) pojam "princip izvora" znači da država izvora ima prioritarno pravo da oporezuje imovinu koja se nalazi na njenoj teritoriji odnosno dohodak ili prihod koji je na njenoj teritoriji ostvaren.

c) pojam "nepokretna imovina" uključuje imovinu koja ne može da promijeni svoj položaj u prostoru, kao što su zgrade, zemljište, i sl.

d) pojam "neograničena porezna obaveza" uključuje pravo države rezidentnosti da oporezuje prihod odnosno dohodak nezavisno od teritorije na kojoj je taj prihod odnosno dohodak ostvaren.

e) pojam "ograničena porezna obaveza" uključuje pravo države/entiteta na čijoj teritoriji je ostvaren prihod odnosno dohodak da oporezuje taj prihod odnosno dohodak.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako i za muški i za ženski rod.

(3) Na način korišten u ovom pravilniku, jednina uključuje množinu, a množina uključuje jedninu, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije. Lična zamjenica "on" na isti način uključuje ličnu zamjenicu "ona", a "njega" uključuje "nju", osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije.

Odjeljak B. Porezni obveznik

Član 4.

(Neograničeni porezni obveznik)

(1) Fizičko lice koje ima prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), predstavlja poreznog obveznika iz člana 2. stav (1) tačka 1) Zakona. Dohodak koji je ovo lice ostvarilo, nezavisno od teritorije na kojem je ostvarilo prihode, podliježe neograničenoj poreznoj obavezi.

(2) Fizičko lice koje ima boravište na teritoriji Federacije, neprekidno ili sa prekidima od 183 ili više dana u bilo kojem poreznom periodu, predstavlja poreznog obveznika iz člana 2. stav (1) tačka 1) Zakona.

Član 5.

(Ograničeni porezni obveznik)

(1) Fizičko lice koje ima prebivalište ili stalno boravište van teritorije Bosne i Hercegovine, a dohodak od samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2). tač.1), 2) i 3) i stav (4) Zakona, smatra se poreznim obveznikom u smislu člana 2. stav (1) tačka 2) Zakona.

(2) Fizičko lice koje ima prebivalište ili stalno boravište van teritorije Bosne i Hercegovine, a dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje kao zaposlenik kod pravnog ili fizičkog lica koje ima sjedište na području Federacije, smatra se poreznim obveznikom u smislu člana 2. stav (1) tačka 3) Zakona.

(3) Obveznik poreza na dohodak u smislu člana 2. stav (1) tačka 4) Zakona, smatra se i fizičko lice koje ima prebivalište ili stalno boravište van teritorije Bosne i Hercegovine, za dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od ulaganja kapitala i dohodak od učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću, koji u toku poreznog perioda ostvari na području Federacije.

(4) Fizičko lice koje ima prebivalište na teritoriji Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt), a dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje kao zaposlenik kod pravnog ili fizičkog lica koje ima sjedište na području Federacije predstavljaju poreznog obveznika iz člana 2. stav (4) Zakona.

(5) Fizičko lice iz stava (1) ovog člana, obveznik je i poreza na dohodak koji u toku poreznog perioda ostvari na području Federacije obavljanjem samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (2). tač.1), 2) i 3) i stav (4) Zakona, i za dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od ulaganja kapitala i dohodak od učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću, koji u toku poreznog perioda ostvari na području Federacije.

Član 6.

(Porezni obveznik - nasljednik)

(1) Obveznik poreza na dohodak smatra se i lice koje iza umrlog poreznog obveznika naslijedi imovinu umrlog poreznog obveznika i to za neprijavljene i neplaćene porezne obaveze koje su nastale po osnovu oporezovog dohotka koji je umrli ostvario do svoje smrti, i to samo u vrijednosti naslijeđene imovine.

(2) Porezni obveznik – nasljednik ima obavezu u ime i za račun ostavitelja podmiriti dospjele obaveze do vrijednosti naslijeđene imovine, i može podnijeti njegovu godišnju poreznu prijavu ili pokrenuti poseban postupak utvrđivanja poreza na dohodak.

(3) Ako nasljednik ne podnese poreznu prijavu ostavitelja, koju je ostavitelj u skladu sa Zakonom bio dužan podnijeti, dohodak ostavitelja utvrđuje Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava).

Odjeljak C. Predmet oporezivanja

Član 7.

(Predmet oporezivanja)

(1) Predmet oporezivanja je dohodak koji fizičko lice iz člana 2. Zakona ostvari u toku poreznog perioda iz svih izvora utvrđenih članom 4. Zakona, a koji čini razliku između ostvarenih prihoda koji se, u smislu odredbi Zakona, smatraju oporezivim prihodima i rashoda koji se u smislu odredbi Zakona, mogu odbiti.

(2) U smislu člana 14. stav (1) Zakona, predmet oporezivanja su i svi prihodi od nesamostalne i samostalne djelatnosti, kao i prihodi po osnovu imovine i imovinskih prava, ostvareni u novcu, stvarima ili uslugama, po osnovu obavljanja neregistrirane djelatnosti (radom na crno ili obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa).

(3) Kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje prihoda iz stava (2) ovog člana, rashodi koje je imalo fizičko lice koje je te prihode ostvarilo, ne mogu se odbiti.

Član 8.

(Osnovica poreza na dohodak)

(1) Osnovicu poreza na dohodak iz člana 7. stav (1) Zakona, čine svi oporezivi dohoci, koje rezidentni porezni obveznik ostvari u toku poreznog perioda iz jednog ili više izvora utvrđenih članom 4. Zakona, i to:

1. dohodak od nesamostalne djelatnosti
 - +
 2. dohodak od samostalne djelatnosti
 - +
 3. dohodak od imovine i imovinskih prava
 - +
 4. dohodak od ulaganja kapitala
 - +
 5. dohodak od učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću
 - =
- ukupan dohodak
-
1. preneseni porezni gubitak iz člana 26. Zakona
 2. lični odbitak u skladu sa članom 24. Zakona
- =
- porezna osnovica

(2) U poreznu osnovicu iz stava (1) ovog člana ne uključuju se oporezivi dohoci na koje je porez na dohodak obračunat i naplaćen po odbitku u toku poreznog perioda, a koji se u smislu člana 27. stav (7), člana 32. st. (2) i (3), člana 33. stav (3) i člana 34. stav (2) Zakona, smatra konačnom poreznom obavezom, kao ni dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti na koji se, u skladu sa članom 31. Zakona, porez plaća u paušalnom iznosu.

Član 9.

(Princip blagajne)

(1) Pri utvrđivanju oporezivog dohotka prihodi i rashodi utvrđuju se prema principu blagajne.

(2) Prema principu blagajne u obzir se uzimaju samo oni prihodi i rashodi koji su doveli do promjene stanja u blagajni (iznos gotovine, stanje na bankovnom računu i sl.). Prihodi se smatraju primljenim kada porezni obveznik njima može raspolagati. Rashodi se smatraju nastalim u trenutku kada su umanjili prihod obveznika.

(3) Novčani iznos prihoda i rashoda u stvarima utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost je cijena koja bi se ostvarila pri prodaji u uobičajenom poslovnom prometu.

(4) Izuzetno, princip blagajne ne odnosi se na:

a) rashode za nabavku dugotrajnih privrednih dobara koji su uneseni u popis dugotrajne imovine i isti se ne odbijaju odmah, već putem godišnjih otpisa (amortizacije);

b) rashode za sticanje kapitalnih potraživanja (potraživanja po osnovu zajmova, vrijednosni papiri i dr.) koji se kod utvrđivanja dohotka ne mogu odbiti;

c) rashode nastale otplatom kredita, a koji se u ovom slučaju mogu odbiti samo u visini plaćenih kamata;

d) prihode i rashode koji su načinjeni za račun i u ime trećeg lica (prolazne stavke i sl.);

e) prihode po osnovu državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavku dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji. Ovim prihodi unose se u popis dugotrajne imovine i uključuju u poreznu osnovicu u iznosima troškova amortizacije te dugotrajne imovine u istom poreznom periodu.

Član 10.

(Prihodi koji se ne smatraju dohotkom)

(1) U skladu sa članom 5. tačkom 3) Zakona, dohotkom se ne smatraju pomoći i druga primanja, osim plaće, koja se stiču po osnovu:

a) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19),

b) Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 70/05, 70/06, 9/10, 90/17),

c) Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17) i kantonalnih zakona kojima se uređuje pravo branitelja i članova njihovih obitelji,

d) Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) i kantonalnih zakona kojima se uređuje socijalna zaštita, zaštita civilnih žrtava rata i zaštita porodice sa djecom,

e) Uredbe o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena ("Službene novine Federacije BiH", broj 55/22) (izmjena 57/22).

(2) U skladu sa članom 5. tačkom 4) Zakona, donacija koju lice doznači na poseban, samo za tu priliku otvoren bankovni račun, u korist fizičkog lica kao novčanu pomoć u svrhu podmirenja troškova njegovog liječenja odnosno operativnog zahvata, nabavke lijekova ili nabavke ortopedskih pomagala, ukoliko ti troškovi nisu prije ili kasnije podmireni ili primaocu donacije nadoknađeni iz sredstava osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja, na taj način prikupljena sredstva za primaoca donacije ne smatraju se dohotkom koji podliježe obavezi plaćanja poreza na dohodak, do visine sredstava upotrijebljenih u navedene svrhe (liječenja, nabavku ortopedskih pomagala i sl.).

(3) U smislu člana 5. tačka 8) Zakona, pod nadoknadama šteta koje se ne smatraju oporezivim prihodom odnosno dohotkom fizičkog lica, podrazumijevaju se pomoći odnosno donacije u novcu, stvarima, prehrambenim i drugim artiklima, odjeći, obući, građevinskom materijalu i dr., koje fizičko lice primi od drugih lica, a povodom šteta nastalih elementarnim nepogodama (poplave, odroni zemljišta, potresi i dr.)

(4) U skladu sa članom 5. tačkom 11) Zakona, prihodi koje ostvari zaposlenik po osnovu naknada, pomoći i/ili nagrada koje mu isplati poslodavac na osnovu kolektivnog ugovora i drugih posebnih propisa ne smatraju se oporezivim dohotkom zaposlenika do iznosa utvrđenih ovim pravilnikom, a ako su isti isplaćeni iznad iznosa utvrđenih u ovom pravilniku, više isplaćeni iznosi naknada i pomoći smatraju se oporezivim dohotkom od nesamostalne djelatnosti u smislu člana 10. stav (2) Zakona.

(5) Više isplaćeni iznosi naknada i pomoći iz stava (4) ovog člana preračunavaju se u bruto iznos primjenom koeficijenta koji se izračunavaju po formuli iz člana 22. ovog pravilnika, a u cilju utvrđivanja osnovica za obračun doprinosa za obavezna osiguranja iz člana 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

Član 11.

(Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak)

(1) U skladu sa članom 6. tačkom 5) Zakona, porez na dohodak ne plaća se na nagrade koje primaju članovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, kao i nagrade koje fizičko lice dobije po osnovu tehničko-tehnološke inovacije.

(2) U skladu sa članom 6. tačkom 12) Zakona, porez na dohodak ne plaća se na zatezne kamate koje poslodavac isplati zaposleniku ili bivšem zaposleniku na osnovu odluke nadležnog suda na naknadno isplaćene plaće ili razlike plaća.

(3) U skladu sa članom 6. tačkom 13) Zakona, porez na dohodak ne plaća se na prihod od premija životnog osiguranja koji imaju karakter štednje i/ili dobrovoljnog penzijskog osiguranja, koji su isplaćeni korisniku osiguranja od strane društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem na teritoriji Federacije, pod uslovom da su u toku perioda osiguranja premije uplaćivane od strane korisnika osiguranja od njegovih primanja na koja su prethodno bili obračunati i plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak.

Član 12.

(Akontacija poreza na dohodak)

(1) Isplatilac prihoda, koji nisu navedeni u članu 5. Zakona odnosno koji su isplaćeni iznad propisanih iznosa u članu 6. tač. 7), 8), 9), 13) i 14) Zakona, dužan je pri svakoj isplati obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza na dohodak.

(2) Isplatilac prihoda na ime naknade koja je uređena posebnim propisom, izuzev naknade iz člana 20. stav (1) ovog pravilnika, za lice na stručnom osposobljavanju iz člana 34. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH" br. 26/16, 89/18 i 44/22), dužan je obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza na dohodak, te prijaviti Poreznoj upravi u roku od pet dana od dana isplate na Obrascu APR-1036 (izmjena 5/23).

(3) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su nadležnoj jedinici Porezne uprave dostaviti Akontacije poreza po odbitku rezidenta (Obrazac APR-1036) u roku od pet dana od dana isplate.

(4) Porezni obveznik koji ostvaruje prihode iz inostranstva, a isti nisu navedeni u članu 5. Zakona odnosno isplaćeni su iznad propisanih iznosa u članu 6. tač. 7), 8), 9), 13) i 14) Zakona, dužan je pri svakoj isplati sam obračunati i uplatiti akontaciju poreza na dohodak, i prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave u roku od pet dana od dana isplate na Obrascu APR-1036.

(5) Obrazac APR-1036 se dostavlja u slučaju kada prihod nije obuhvaćen čl. 10. i 12. Zakona.

(6) Lica iz **st. (2) do (5)** ovog člana su dužna Obrazac APR-1036 dostaviti Poreznoj upravi elektronskim putem (izmjena 5/23).

POGLAVLJE II. DOHODAK OD NESAMOSTALNE DJELATNOSTI

Odjeljak A. Nesamostalna djelatnost

Član 13.

(Osnovne karakteristike nesamostalna djelatnost)

(1) Nesamostalnom djelatnošću po osnovu koje se ostvaruju prihodi u smislu člana 10. Zakona, smatra se djelatnost u kojoj zaposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca.

(2) Za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti odlučujuća je cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakterišu sljedeće činjenice:

- a) poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada,
- b) poslodavac stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad (npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i dr.),
- c) poslodavac snosi poslovne izdatke za zaposlenika (putne troškove, dnevnice, terenski dodatak, naknada za odvojeni život i dr.),
- d) poslodavac zaposleniku isplaćuje redovnu plaću,
- e) poslodavac snosi isplate naknada za obavljanje nesamostalne djelatnosti i za vrijeme odmora i bolesti zaposlenika,
- f) zaposlenik pri obavljanju djelatnosti koristi samo svoju sposobnost (fizičku ili umnu), a ne i kapital,
- g) zaposlenik je obavezan da ima određeni učinak, ali ne i određeni uspjeh.

Član 14.

(Poslodavac)

(1) Poslodavci su pravna ili fizička lica koja zapošljavaju fizička lica i koja im za rad isplaćuju naknadu.

(2) Obaveze poslodavca imaju i:

- a) isplatioci dohotka od druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona,
- b) isplatioci naknada roditelju njegovatelju iz člana 11. stav (5) Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/21),
- c) isplatioci naknada za porodiljsko odsustvo i naknada za bolovanje prema kantonalnim zakonima kojima se uređuje socijalna zaštita, zaštita civilnih žrtava rata i zaštita porodice sa djecom,
- d) rezidentni porezni obveznici koji su zaposleni u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države ili međunarodnoj organizaciji koja ima diplomatski imunitet (*izmjena 20/22*),
- e) nerezidentni porezni obveznici koji su zaposleni kod inostranog pravnog lica, a dohodak ostvaruju obavljanjem rada na teritoriji Bosne i Hercegovine odnosno Federacije Bosne i Hercegovine (*izmjena 5/23*),
- f) porezni obveznici koji dohodak direktno ostvaruju iz inostranstva (*izmjena 20/22*).

Član 15.

(Zaposlenik)

(1) Zaposlenici su fizička lica koja obavljaju nesamostalnu djelatnost i koja po tom osnovu ostvaruju prihode.

(2) Članovi predstavničkih organa svih nivoa vlasti i lokalne samouprave u Federaciji u dijelu dohotka koji ostvaruju po osnovu tih djelatnosti, oporezuju se kao zaposlenici.

Odjeljak B. Prihodi od nesamostalne djelatnosti

Član 16.

(Prihodi od nesamostalne djelatnosti)

(1) Prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se sva primanja zaposlenika koja on ostvari po osnovu rada, bez obzira pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćena.

(2) Prihodima iz člana 10. stav (2) Zakona smatraju se i:

- a) prihodi za rad ili usluge obavljene izvan redovnog radnog vremena (prekovremeni rad, noćni rad, dežurstvo i sl.),
- b) prihodi koje zaposleniku isplati treće lice sa ili bez dogovora sa poslodavcem (provizije, popusti, napojnice, nagrade i sl.) i svi drugi prihodi koje zaposlenik ostvari od trećeg lica po osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti za poslodavca,
- c) prihodi koje poslodavac isplati zaposleniku ili bivšem zaposleniku na osnovu pravosnažne sudske presude, a koji se odnose na naknadnu isplatu plaće ili razlike plaće iz proteklih poreznih perioda, osim iznosa koji se odnose na obračunate i isplaćene zatezne kamate,
- d) naknade isplaćene za rad koji kod poslodavca u toku mjeseca ne traje duže od 10 dana ili 80 sati i koje iznose najviše 250,00 KM.

(3) Prihodima iz člana 10. stav (3) Zakona smatraju se primanja zaposlenika u stvarima i uslugama koja se mogu izraziti novčano. Vrijednost primanja u stvarima i uslugama utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost u mjestu davanja stvari, odnosno izvršenja usluga.

(4) Koristima u smislu stava (3) ovog člana smatra se i (*izmjena 77/21*):

- a) preuzimanje i izmirivanje obaveze zaposlenika od strane poslodavca.
- b) vrijednosti prihoda od korištenje nekretnine odnosno zakupnina prema tržišnim cijenama u mjestu gdje se nekretnine nalaze.
- c) vrijednosti prihoda od korištenje vozila prema obimu stvarnog korištenja vozila u privatne svrhe, a prema evidenciji o pređenoj kilometraži na način da se pređena kilometraža množi sa 15% prosječne cijene naftnih derivata po pređenom kilometru, **osim kod ekološki prihvatljivih vozila (električna i hibridna) gdje se pređena kilometraža množi sa 0,30 KM po pređenom kilometru (izmjena 77/21).**
- d) vrijednosti prihoda na ime korištenja kredita prema razlici kamatnih stopa, a koje se utvrđuju u visini razlike kamata obračunatih primjenom prosječne kamatne stope Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralne banke) i ugovorene kamatne stope.

e) vrijednosti prihodi po osnovu manjkova imovine ukoliko se za iznos tih manjkova tereti odgovorno lice.

(5) Kod koristi iz **stava (3)** ovog člana, u slučaju primanja stvari ili usluga po cijeni nižoj od tržišne, poslodavac mora utvrditi razliku između tržišne cijene i cijene koju je platio zaposlenik. Razlika između tržišne cijene i cijene koju je platio zaposlenik smatra se prihodom od nesamostalne djelatnosti (izmjena 77/21).

(6) Podaci o prihodima iz člana 10. st. (2) i (3) Zakona unose se u Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) zaposlenika i druge propisane evidencije koje je dužan voditi poslodavac.

Član 17.

(Vrednovanje koristi u stvarima i pravima)

(1) Utvrđeni manjak uvećan za obračunati porez na dodanu vrijednost smatra se prihodom po osnovu nesamostalnog rada i pripisuje se zaposleniku koji je ovlašten donijeti odluku o terećenju odgovornog lica, a to nije učinio.

(2) Vrijednost prihoda u stvarima i pravima utvrđuje se na sljedeći način:

- a) pri korištenju nepokretne imovine (poslovnih zgrada i njihovih dijelova, stambenih zgrada i stanova, garaža) – prihod čini iznos zakupnine prema tržišnim cijenama u mjestu u kojem se nepokretna imovina nalazi,
- b) pri korištenju odmarališta i kuća za odmor – prihod je tržišna vrijednost smještaja, prehrane i drugih usluga,
- c) pri korištenju vozila – prihod je iznos u visini od 1% nabavne vrijednosti prijevoznih sredstava mjesečno (uvećano za porez na dodanu vrijednost) odnosno u visini 20% od mjesečne rate za operativni lizing ili dugotrajni najam (uvećano za porez na dodanu vrijednost), bez obzira na obim korištenja vozila u privatne svrhe. Prihod se može utvrđivati i prema obimu stvarnog korištenja iz člana 16. **stav (4)** tačka c) ovog pravilnika (izmjena 77/21).

(3) Ukoliko se vozilo daje na korištenje zaposleniku u privatne svrhe, poslodavac je obavezan donijeti odluku o načinu i uslovima tog korištenja, kao i načinu utvrđivanja plaće zaposlenika i lica koje ostvaruje prihode iz člana 10. stav (3) Zakona.

(4) Ukoliko se korist po osnovi korištenja vozila u privatne svrhe utvrđuje prema obimu stvarnog korištenja, poslodavac je obavezan voditi evidenciju o prijeđenoj kilometraži i vremenu korištenja vozila u privatne svrhe, a način vođenja te evidencije utvrđuje odlukom iz stava (3) ovog člana.

(5) Ukoliko se ne vodi evidencija o stvarnom korištenju iz stava (4) ovog člana, prihodi od korištenja vozila u privatne svrhe mogu se utvrditi u visini 1% nabavne vrijednosti vozila mjesečno odnosno u visini 20% iznosa mjesečne rate za operativni lizing ili dugotrajni najam.

(6) Koristi se preračunavaju u bruto iznos primjenom koeficijenta koji se izračunavaju po formuli iz člana 22. ovog pravilnika, a u cilju utvrđivanja osnovica za obračun doprinosa za obavezna osiguranja iz člana 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

Član 18.

(Koristi po osnovu datih kredita ili pozajmica)

(1) Korist iz člana 10. stav (3) tačka 3) Zakona predstavlja iznos oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti koji se utvrđuje kao razlika između obračunatih kamata po prosječnoj kamatnoj stopi koju daju banke i obračunatih kamata po ugovorenim kamatnim stopama koje su niže od tržišne kamatne stope.

(2) Oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti kod kredita i/ili pozajmica bez kamata smatra se iznos obračunatih kamata po prosječnoj kamatnoj stopi koju daju banke.

(3) Tržišne kamatne stope odnosno kamatne stope koje daju banke smatraju se za potrebe obračuna iznosa koristi iz člana 10. stav (3) tačka 3) Zakona, kamatne stope koje objavljuje Centralna banka po kamatnim stopama komercijalnih banaka na kredite odobrene stanovništvu, a koji su javno dostupni na internet stranici Centralne banke.

Član 19.

(Prihodi koji se ne smatraju koristi)

Prihodima od nesamostalne djelatnosti ne smatraju se koristi u smislu člana 10. stav (3) Zakona koje poslodavac daje zaposleniku, a koje su u interesu obavljanja djelatnosti i to:

- a) posebna radna odjeća sa znakom poslodavca,
- b) posebni ljekarski pregledi po osnovu posebnih propisa (npr. ljekarski pregledi prema propisima o zaštiti na radu, testiranje na Covid-19 u javnim ili privatnim ustanovama i sl.),

- c) sistematski kontrolni ljekarski pregledi za sve zaposlene,
- d) razni oblici obrazovanja i stručnog usavršavanja u vezi sa djelatnosti koji su neophodni za ostvarivanje prihoda poslodavca i sl.,
- e) premije kolektivnog osiguranja koje za svoje zaposlenike uplaćuje poslodavac za slučajeve povreda na radnom mjestu i/ili pri dolasku i povratku sa posla.

Član 20.

(Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti)

(1) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

- a) naknade troškova službenog putovanja i naknade za rad na terenu
- b) naknade ostalih troškova zaposlenicima i
- c) novčane pomoći zaposlenicima.

(2) Naknade troškova službenog putovanja iz stava (1) tačka 1) ovog člana obuhvataju: neoporezivi iznos naknade za smještaj, ishranu, prijevozne i druge troškove utvrđene Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja ("Službene novine Federacije BiH", br. 44/16 i 50/16) koja važi za budžetske korisnike, kao i za druge porezne obveznike.

(3) Naknade iz stava (2) ovog člana se smatraju neoporezivim prihodom poreznog obveznika ako su isplaćene fizičkom licu koje kod isplatioca ima status zaposlenika i ako su utvrđene po kriterijima i isplaćene pod uvjetima, na način i najviše do iznosa propisanih u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja ("Službene novine Federacije BiH", br. 44/16 i 50/16) (*izmjena 77/21*).

(4) Naknada za rad na terenu (terenski dodatak) se isplaćuje zaposleniku pod uslovom da se rad obavlja van mjesta zaposlenja i da traje duže od 30 dana neprekidno u iznosima od

- a) 20% od iznosa propisane dnevnice, ako su na terenu osigurani smještaj i ishrana od strane poslodavca,
- b) do 70% iznosa propisane dnevnice, ako je na terenu osigurana samo ishrana,
- c) do visine propisane dnevnice ako je na terenu zaposleniku osiguran samo smještaj.

(5) Naknade ostalih troškova zaposlenicima uključuju troškove naknade za prijevoz, naknadu za ishranu u toku rada, naknadu za smještaj i troškove odvojenog života, regres i otpremnina.

(6) Naknada troškova prijevoza na posao i sa posla priznaje se u visini koštanja cijene karte gradskog, pri-gradskog ili međugradskog prijevoza, a u slučaju korištenja vlastitog automobila saglasno internim aktima u visini od 15% od cijene 1l benzina po pređenom kilometru na odobroj relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, a najviše do iznosa cijene jedne i po mjesečne karte u javnom saobraćaju na odobroj relaciji.

(7) Naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) priznaje se u visini do 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

(8) Naknada za smještaj i troškove odvojenog života lica iz člana 11a. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, državnih službenika i namještenika pod uslovima iz člana 4. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacija BiH", br. 63/10, 22/11, 66/11 i 51/12), priznaje se u visini od 250,00 KM.

(9) Naknada za smještaj i odvojeni život članova Vlade Federacije i njihovih savjetnika pod uslovima iz čl. 2. i 3. Uredbe o naknadama koje pripadaju članovima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i njihovim savjetnicima ("Službene novine Federacija BiH", br. 87/10, 22/11, 45/13 i 9/16), priznaje se u visini od 599 KM mjesečno na ime troškova smještaja, u visini od 300 KM mjesečno na ime odvojenog života i u visini od 299 KM mjesečno za troškove smještaja članova Vlade, te u visini od 250 KM mjesečno na ime odvojenog života, u visini od 299 KM mjesečno za troškove smještaja i u visini od 149 KM mjesečno za troškove smještaja za savjetnike.

(10) **Naknade za smještaj i odvojeni život lica iz člana 2. Uredbe o naknadama koje pripadaju sudijama Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i tužiocima Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine koje nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacije BiH", broj 98/22) priznaju se u visini do 250 KM mjesečno za odvojeni život, u visini do 299 KM mjesečno za smještaj kada nemaju osiguran službeni smještaj ili do 149 KM mjesečno kada imaju osiguran službeni smještaj (*izmjena 5/23*).**

(11) **Naknade za smještaj lica iz člana 4. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/10, 22/11, 66/11, 51/12 i 99/22) priznaju se u visini do 299 KM mjesečno za smještaj kada nemaju osiguran službeni smještaj ili do 149 KM mjesečno kada imaju osiguran službeni smještaj (*izmjena 5/23*).**

(12) **Naknade za odvojeni život koje imaju rukovodeći državni službenici iz člana 4. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/10, 22/11, 66/11, 51/12 i 99/22) priznaju se u visini do 250 KM mjesečno (*izmjena 5/23*).**

(13) Regres za godišnji odmor priznaje se u visini do 50% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate.

(14) Otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaje se u visini šest neto plaća zaposlenika koje su mu isplaćene u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za zaposlenika.

(15) Otpremnina u slučaju otkaza ugovora o radu, shodno članu 10. stav (4), tačka 6) Zakona, ne podliježe obavezi plaćanja poreza na dohodak ukoliko je isplaćena zaposleniku do iznosa koji čini 70% prosječne mjesečne plaće u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca – isplatioca otpremnine.

(16) Novčane pomoći zaposlenicima iz stava (1) tačka 3) ovog člana uključuju jednokratne novčane pomoći u visini tri prosječne plaće zaposlenika isplaćene u prethodna tri mjeseca ili u visini tri prosječne neto plaće u Federaciji prema posljednjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za zaposlenika na ime:

- a) teške invalidnosti zaposlenika (najmanje 60% invaliditeta),
- b) teške bolesti zaposlenika ili članova njegove uže porodice i
- c) hirurških intervencija na zaposleniku izvršenih iz zdravstvenih razloga i po preporuci ljekara.

(17) Novčane pomoći zaposlenicima iz stava (1) tačka 3) ovog člana uključuju i naknade troškova sahrane u slučaju smrti zaposlenika ili člana njegove uže porodice, kao i smrti penzioniranog zaposlenika, u visini stvarnih troškova sahrane, a najviše četiri prosječne mjesečne plaće isplaćene u Federaciji za prethodna četiri mjeseca prije donošenja rješenja o isplati naknade.

(18) Novčane pomoći zaposlenicima iz stava (1) tačka 3) ovog člana uključuju i naknade troškova liječenja teško oboljelih zaposlenika i člana njegove uže porodice, shodno članu 24. stav (5) Zakona o porezu na dohodak, u visini stvarnih troškova prema dokumentaciji.

(19) Pokloni iz člana 10. stav (4) tačka 5) Zakona, koje poslodavci daju zaposleniku u novcu, stvarima, uslugama ili pravima, povodom državnih ili vjerskih praznika i/ili jubileja firme i sl., ne podliježu obračunavanju i plaćanju poreza na dohodak ako njihova ukupna vrijednost na godišnjem nivou nije veća od vrijednosti koja je jednaka iznosu 30% prosječne mjesečne plaće koju objavljuje Federalni zavod za statistiku za mjesec kada se daje poklon.

(20) Ukoliko se naknada iz stava (1) ovog člana isplati zaposleniku u iznosu većem od propisanih, smatrat će se, shodno članu 10. stav (2) tačka 1) Zakona, oporezivim prihodom iz nesamostalne djelatnosti.

(21) Ukoliko se naknada iz stava (1) ovog člana isplati fizičkom licu koje kod isplatioca naknade nema status zaposlenika, smatrat će se prihodom iz drugih samostalnih djelatnosti.

(22) Podaci o prihodima iz stava (21) ovog člana unose se u Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) zaposlenika i druge propisane evidencije koje je dužan voditi poslodavac (*izmjena 5/23*).

Član 21.

(Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti)

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, obračunava se mjesečno primjenom stope iz člana 9. Zakona, na poreznu osnovicu koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je **zaposlenik/porezni obveznik ostvario kod svog poslodavca/isplatioca** u tom mjesecu, umanjeni za obračunate i uplaćene obavezne doprinose iz osnovice i za mjesečni iznos ličnog odbitka utvrđenog na osnovu odredbi člana 24. st. (1) do (5) Zakona, a na osnovu utvrđenog faktora ličnog odbitka iz Porezne kartice (Obrazac PK-1002) poreznog obveznika (*izmjena 20/22*).

(2) Pri utvrđivanju mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti lični odbici utvrđuju se na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK-1002) koju **zaposlenik/porezni obveznik dostavi poslodavcu/isplatiocu**. Iznos ličnog odbitka se utvrđuje množenjem ukupnog faktora ličnog odbitka iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka (300,00 KM) (*izmjena 20/22*).

(3) Mjesečna akontacija poreza na dohodak zaposlenika shodno članu 27. stav (3) Zakona, obračunava se na sve oporezive prihode od nesamostalne djelatnosti koje poslodavac isplati zaposleniku u toku jednog mjeseca po stopi od 10% od osnovice koju čini dohodak od nesamostalne djelatnosti koji je zaposlenik ostvario u tom mjesecu kao razliku između isplaćenih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti i obračunatih i uplaćenih rashoda iz člana 11. Zakona, umanjeno za mjesečni iznos ličnog odbitka utvrđenog kao proizvod faktora ličnog odbitka iz Porezne kartice (Obrazac PK-1002) zaposlenika i mjesečnog iznosa osnovnog ličnog odbitka. Izuzetno, ako se u toku poreznog perioda u jednom mjesecu zaposleniku izvrši isplata plaće za dva ili više mjeseci iz istog poreznog perioda, za koju su sačinjeni i Poreznoj upravi dostavljeni pojedinačni obračuni plaća i pojedinačne specifikacije za svaku plaću, osnovica za obračun mjesečnih akontacija poreza za svaku pojedinačno isplaćenu plaću može umanjiti za odgovarajući mjesečni iznos ličnog odbitka prema odgovarajućem faktoru iz Porezne kartice (Obrazac PK-1002).

(4) Zaposleniku **poreznom obvezniku** se kod utvrđivanja mjesečnih akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti u toku jednog poreznog perioda može odbiti najviše 12 mjesečnih ličnih odbitaka (*izmjena 20/22*).

(5) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, pri utvrđivanju akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti bez Porezne kartice (Obrazac PK-1002), osnovica poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti i obaveznih doprinosa iz osnovice.

(6) Lični odbici koji se rezidentnom poreznom obvezniku mogu priznati na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK-1002) kod utvrđivanja osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, iznose:

- a) 300,00 KM - osnovni lični odbitak poreznog obveznika
- b) 150,00 KM - za izdržavanog bračnog druga,

- c) 150,00 KM - za izdržavano prvo dijete,
- d) 210,00 KM – za izdržavano drugo dijete,
- e) 270,00 KM - za izdržavano treće izdržavano dijete i svako dalje izdržavano dijete,
- f) 90,00 KM - za svakog drugog izdržavanog člana uže porodice,
- g) 90,00 KM - za vlastitu invalidnost i invalidnost svakog člana uže porodice koje porezni obveznik izdržava.

(7) Izdržanim licima u smislu člana 24. st. (3) i (5) Zakona smatraju se i bivši bračni drug i djeca rastavljenih roditelja za koje jedan od roditelja – porezni obveznik plaća alimentaciju. S tim u vezi, porezni obveznik koji plaća alimentaciju stiče pravo na lične odbitke iz stava (6) tačka b) ovog člana za izdržavanje bračnog druga koji nema vlastitih prihoda ili ima, ali isti su niži od 300,00 KM mjesečno odnosno na odbitke iz stava (6) tač. c), d) i e) ovog člana za izdržavanje djece koja ne žive sa njim u zajedničkom domaćinstvu, na način propisan ovim pravilnikom.

(8) Prema odredbi člana 24. stav (3) Zakona, dijete rastavljenih roditelja se ne može smatrati izdržanim članom uže porodice roditelja ili staratelja sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, ukoliko drugi roditelj plaća alimentaciju.

(9) Ukoliko je mjesečni iznos alimentacije, računajući i eventualne druge vlastite prihode koji se ne smatraju dohotkom, manji od 300,00 KM tada se, shodno odredbama člana 24. stav (4) Zakona, lični odbitak ravnomjerno raspoređuje na oba roditelja koja izdržavaju dijete, ukoliko se ne dogovore drugačije.

(10) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti na prihode ostvarene u stvarima i uslugama obračunava se na tržišnu vrijednost tih koristi sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost.

Član 22.

(Izračun bruto osnovice)

(1) U slučaju da poslodavac sa zaposlenikom ugovori isplatu naknade za rad u iznosu koji čini razliku između bruto naknade i obaveznih doprinosa iz te naknade, tada će poslodavac biti dužan da ugovoreni iznos naknade preračuna u bruto iznos.

(2) Bruto iznos naknade može se utvrditi množenjem ugovorenog iznosa naknade sa koeficijentom zbirne stope obaveznih doprinosa iz plaće:

$$\text{koeficijent} = 1 + \left(\frac{\text{zbirna stopa doprinosa} \times 100}{100 - \text{zbirna stopa doprinosa}} : 100 \right)$$

(3) U slučaju da poslodavac umjesto u novcu plaću zaposleniku nadoknadi u stvarima, pravima ili uslugama, tržišna vrijednost tih stvari ili usluga sa uračunatim PDV-om, smatra se neto naknadom u kojoj je sadržan porez, koja se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stava (2) ovog člana.

(4) Isto tako, koristi koje se smatraju prihodima od nesamostalnih djelatnosti čija se vrijednost utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti, tretira se kao neto prihod zaposlenika, koji se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stava (2) ovog člana.

Odjeljak C. Porezna kartica

Član 23.

(Izdavanje porezne kartice)

(1) Porezna kartica (Obrazac PK–1002) je evidencija sa podacima o ukupnom faktoru ličnog odbitka poreznog obveznika iz člana 4. i člana 5. st. (1) i (4) ovog pravilnika, na osnovu kojeg on ostvaruje svoje pravo na osnovni lični odbitak i umanjenje porezne osnovice po osnovu izdržavanja članova uže porodice, kao i po osnovu eventualne invalidnosti tih članova ili samog poreznog obveznika.

(2) Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) besplatno izdaje Porezna uprava na osnovu dokumentovanog Zahtjeva za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001) poreznog obveznika.

(3) Obveznici poreza na dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK–1002) stiču pravo na umanjenje porezne osnovice već kod utvrđivanja i plaćanja mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, ukoliko su svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) dostavili svom poslodavcu odnosno isplatiocu dohotka po osnovu nesamostalne djelatnosti.

(4) Rezidentni porezni obveznik da bi ostvario pravo na lični odbitak prilikom utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, dužan je Poreznoj upravi podnijeti popunjen Zahtjev za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001) i odgovarajuću vjerodostojnu dokumentaciju o izdržanim članovima uže porodice i/ili invaliditetu, na osnovu koje će Porezna uprava utvrditi ukupan faktor ličnog odbitka koji će iskazati u Poreznoj kartici (Obrazac PK–1002) poreznog obveznika.

(5) Na osnovu utvrđenog faktora poslodavac, kojem je zaposlenik dostavio svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), dužan je pri svakoj isplati oporezivih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti poreznu osnovicu za obračun akontacije poreza na dohodak umanjiti za iznos ličnog odbitka koji se izračunava množenjem ukupnog faktora iz Porezne kartice (Obrazac PK–1002) sa mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka.

(6) Poslodavac je dužan Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) zaposlenika čuvati do prestanka radnog odnosa.

(7) Zaposlenik može imati samo jednu Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), a ukoliko istovremeno ima više

poslodavaca, zaposlenik može izabrati kojem će poslodavcu predati svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002).

(8) U slučaju otuđenja, gubitka, uništenja ili nestanka Porezne kartice (Obrazac PK–1002), Porezna uprava dužna je na zahtjev poreznog obveznika izdati novu Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), s tim da se na njoj mora označiti i ovjeriti da se radi o duplikatu Porezne kartice (Obrazac PK–1002).

(9) Pri raskidu radnog odnosa poslodavac je dužan zaposleniku predati Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) radi dostave iste novom poslodavcu, a kopiju iste zadržati u svojoj evidenciji.

(10) Porezna uprava će po saznanju proglasiti nevažeće Porezne kartice (Obrazac PK–1002) fizičkih lica koja su:

- a) umrla,
- b) u smislu odredbi člana 2. st. (3) i (4) Zakona, prestala biti rezidenti Federacije,
- c) upućena na višegodišnje služenje zatvorske kazne.

(11) Fizičko lice koje ima Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), a u toku mjeseca prestane trajno sticati oporezive prihode, može se, ukoliko ispunjava uslove iz člana 24. stav (3) Zakona, u narednom mjesecu prijaviti kao izdržavano lice od strane člana uže porodice sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu. U tom slučaju porezni obveznik – rezident, koji prijavljuje to lice za izdržavanje, uz podnošenje Zahtjeva za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001) mora priložiti originalni primjerak Porezne kartice (Obrazac PK–1002) lica koje prijavljuje za izdržavanje.

Član 24.

(Unos podataka u Poreznu karticu (Obrazac PK–1002))

(1) Podatke u Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) unosi Porezna uprava. Pri utvrđivanju prava na lične odbitke u obzir se uzimaju posljednji uneseni podaci s tim da prethodno iskazani podatak načelno važi do kraja mjeseca koji prethodi mjesecu od kojeg važi sljedeći iskazani podatak.

(2) Utvrđivanje faktora ličnog odbitka i unos u Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) vrši se na osnovu odgovarajuće dokumentacije (vjenčani list, rodni list, dokaz o visini prihoda izdržavanog lica, dokaz o postojanju invaliditeta, uvjerenje o zajedničkom domaćinstvu i sl.).

(3) Lični odbici iz člana 24. stav 2. Zakona rezidentnim poreznim obveznicima iz člana 2. st. (3) i (4) Zakona, priznaju se samo za lica koja se u smislu člana 24. st. (3) do (5) Zakona smatraju izdržanim članovima uže porodice.

(4) Kod obračunavanja ličnih odbitaka za izdržavana lica započeti mjesec priznaje se kao puni mjesec za priznavanje ličnih odbitaka.

(5) Izmjene stanja u porodici koje utječu na smanjenje faktora ličnog odbitka odnosno na povećanje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik je dužan prijaviti Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana nastanka izmjene.

(6) Na zahtjev zaposlenika, poslodavac je dužan da mu privremeno preda Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) radi upisa promjene ličnih podataka i podataka o ličnom odbitku kod Porezne uprave.

(7) Promjene iz stava (5) ovog člana, Porezna uprava upisuje na osnovu podnesenog Zahtjeva za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001), priložene odgovarajuće vjerodostojne dokumentacije i ranije izdate Porezne kartice (Obrazac PK–1002), shodno sljedećoj proceduri:

- a) podneseni zahtjev obrađuje se elektronskim putem,
- b) upis promjena u vezi sa novim koeficijentom ličnog odbitka unosi se u novu Poreznu karticu (Obrazac PK–1002),
- c) Porezna uprava ponovo izdaje ovjerenu i potpisanu Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) sa svim elementima i periodima važenja ličnih odbitaka, zaključno sa novom vrijednošću koeficijenta ličnog odbitka,
- d) na taj način izdata Porezna kartica (Obrazac PK–1002) ima tretman originala, koji zaposlenik predaje poslodavcu radi ostvarivanja prava na umanjenje osnovice pri obračunu poreza na dohodak, a dotadašnja Porezna kartica (Obrazac PK–1002) zadržava se u dosjeu poreznog obveznika.

(8) Porezna uprava može u toku poreznog perioda i bez prijave poreznog obveznika izmijeniti odnosno umanjiti faktor ličnog odbitka u Poreznoj kartici (Obrazac PK–1002) ili istu poništiti, ako utvrdi da je faktor ličnog odbitka koji je iskazan u Poreznoj kartici (Obrazac PK–1002) utvrđen na osnovu netačnih odnosno lažnih podataka.

(9) U slučaju iz stava (8) ovog člana, Porezna uprava dužna je obavijestiti poreznog obveznika i njegovog poslodavca i izdati nalog za ispravku odnosno obračun i uplatu razlike manje obračunatih mjesečnih akontacija poreza na dohodak na isplaćene prihode od nesamostalne djelatnosti u periodu od nastanka okolnosti koje su dovele do smanjenja faktora ličnog odbitka do dana izvršene ispravke u Poreznoj kartici (Obrazac PK–1002), sa obavezom obračuna i uplate zatezних kamata za isti period.

(10) Izmijenjeni faktor ličnog odbitka može se primjenjivati samo za utvrđivanje osnovica za obračun mjesečnih akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, za period nakon izdate nove Porezne kartice (Obrazac PK–1002).

Član 25.

(Sadržaj Zahtjeva za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001))

(1) Zahtjev za izdavanje porezne kartice (Obrazac PK–1001) sadrži sljedeće podatke:

- a) podatke o poreznom obvezniku,
- b) podatke o poslodavcu,
- c) podatke o osnovnom ličnom odbitku poreznog obveznika,
- d) podatke o izdržavanom bračnom drugu,
- e) podatke o izdržavanoj djeci,
- f) podatke o ostalim izdržavanim članovima uže porodice,
- g) podatke o izdržavanim licima za koja porezni obveznik plaća alimentaciju,
- h) podatke o izdržavanim članovima uže porodice sa invaliditetom uključujući i poreznog obveznika,
- i) podatke o ukupnom koeficijentu (faktoru) ličnog odbitka i periodu važenja istog,
- j) izjavu poreznog obveznika,
- k) potpis poreznog obveznika (zaposlenika), potpis ovlaštenog lica kod poslodavca i datum podnošenja.

(2) U polje 4) Zahtjeva za izdavanje porezne kartice ("JMB") za rezidentnog poreznog obveznika unosi se trinaestocifreni jedinstveni matični broj, a za poreznog obveznika – stranca sa statusom rezidenta u ovo polje unosi se broj koji će dodijeliti Porezna uprava nakon registracije tog stranog lica. Isto tako, u kolonu a) ("JMB") u dijelu 4. do 8. Zahtjeva unosi se trinaestocifreni jedinstveni matični broj izdržavanih lica, a za izdržavana lica – strance u ovu kolonu unosi se broj koji će dodijeliti Porezna uprava nakon registracije tih stranih lica.

Član 26.

(Sadržaj Porezne kartice (Obrazac PK–1002))

Porezna kartica (Obrazac PK–1002) sadrži sljedeće podatke:

- a) podaci o poreznom obvezniku (ime i prezime, JMB, datum rođenja, adresa prebivališta, i dr.),
- b) podaci o pojedinačnim i ukupnom faktoru ličnog odbitka shodno članu 24. st. (1) i (2) Zakona, kao i oznaka mjeseca od kojeg vrijedi podatak o ukupnom faktoru iskazanom u Poreznoj kartici,
- c) potpis ovlaštenog službenika Porezne uprave, pečat i datum izdavanja.

Odjeljak D. Obaveza poslodavca i zaposlenika kod obračuna poreza na dohodak iz nesamostalne djelatnosti

Član 27.

(Odgovornost poslodavca i zaposlenika za obračun i uplatu poreza)

(1) Obveznik i dužnik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti je zaposlenik, ali poslodavac iz člana 14. ovog pravilnika kao porezni agent je odgovoran:

- a) za porez koji je dužan da obračuna, obustavi i uplati na propisan način u skladu sa odredbama čl. 27. i 37. Zakona,
- b) za pravilno vođenje evidencija propisanih članom 28. stav (2) Zakona,
- c) za dostavljanje Godišnjeg izvještaja o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima (Obrazac GIP-1022), poreznom obvezniku –zaposleniku i Poreznoj upravi u skladu sa članom 28. stav (3) Zakona.

(2) Za manje obračunate i uplaćene iznose poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti dužnicima se smatraju i poslodavac i zaposlenik.

(3) Ako poslodavac nije obustavio porez na dohodak u punom iznosu, Porezna uprava je dužna naplatu manje obustavljenog i uplaćenog poreza prioritetno naplatiti od poslodavca, a ako se ni provedenim postupkom prinudne naplate dužni iznos nije mogao naplatiti od poslodavca, Porezna uprava će naplatu izvršiti neposredno od zaposlenika.

(4) Ukoliko je Porezna uprava od poslodavca naplatila porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji on nije obustavio od plaće zaposlenika, poslodavac ima pravo da se refundira od poreznog obveznika-zaposlenika.

(5) Poslodavac nije odgovoran ako je zbog grešaka u Poreznoj kartici (Obrazac PK–1002) obračunao, zadržao i uplatio porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u manjem iznosu.

(6) Ukoliko poslodavac uz naknadu prepusti zaposlenike trećem licu, treće lice supsidijarno odgovara za porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u slučaju da se potraživanje nije moglo naplatiti od poslodavca.

Član 28.

(Obaveza obračunavanja, obustave i uplate poreza)

(1) Poslodavac iz člana 14. ovog pravilnika dužan je obračunati, obustaviti i na propisani račun uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti. Pri isplati prihoda od nesamostalne djelatnosti u novcu, plaćanje poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenoj isplati.

(2) Kod sticanja prihoda od nesamostalne djelatnosti u stvarima ili pravima obračun poreza na dohodak i uplata poreza dopijevaju istovremeno sa preuzimanjem stvari ili prava, i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenom preuzimanju.

(3) Uplata akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši se prema općini prebivališta poreznog obveznika.

(4) Ukoliko porezni obveznik nema prebivalište u Federaciji, uplata akontacije poreza na dohodak od nesa-

mostalne djelatnosti vrši se prema sjedištu poslodavca.

(5) Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti iz inostranstva dužni su, shodno članu 27. st. (8) i (9) Zakona, obračunati i uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti u roku pet dana od dana prijema dohotka. U istom roku i na isti način dužan je obračunati i uplatiti porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti i porezni obveznik zaposlen u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima ili međunarodnim organizacijama sa diplomatskim imunitetom.

Član 29.

(Obračunski list)

(1) Na osnovu člana 28. stav (2) Zakona, poslodavac je dužan evidentirati isplaćene plaće i druge oporezive naknade po osnovu radnog odnosa na Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021).

(2) Obračunski list plaća dužna su voditi i lica koja u smislu ovog pravilnika imaju obaveze poslodavca, uključujući i lica koja vrše isplate poslaničkih paušala i drugih prihoda po osnovu obavljanja drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona.

(3) Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) je evidencija o isplati plaća i drugih oporezivih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti koju je poslodavac odnosno isplatilac dužan da vodi za svakog zaposlenika posebno, i u koju unosi podatke o svakoj isplaćenoj plaći i/ili oporezivoj naknadi, kao i podatke o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće, poreznim osnovicama i obračunatoj i uplaćenoj mjesečnoj akontaciji poreza na dohodak.

(4) U Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) podaci se unose na osnovu analitičkih evidencija plaća i druge prateće dokumentacije i to najkasnije u roku od 15 dana po isteku mjeseca u kojem su izvršene isplate plaća i drugih naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti. Podaci o isplaćenim primanjima, utvrđenim osnovicama i obračunatim i obustavljenim iznosima obaveznih doprinosa i poreza moraju odgovarati podacima iskazanim u isplatnim listama koje je poslodavac odnosno isplatilac plaća i drugih primanja dužan da dostavi zaposleniku, shodno članu 11. stav (2) Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

(5) Ako je u toku jednog mjeseca bilo više isplata plaća, svaka isplata se posebno hronološki unosi u Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021), a po isteku mjeseca se svi pojedinačni iznosi sabiraju i unose u Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021). Podaci o obračunatim i uplaćenim obaveznim doprinosima iz plaće neće se unositi u Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) ukoliko za taj mjesec zaposleniku nije isplaćena plaća. Unos podataka o plaćenim obaveznim doprinosima izvršit će se u mjesecu kada se izvrši isplata plaće.

(6) Ako zaposlenik u istom poreznom periodu radi kod dva ili više poslodavaca, Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) je dužan voditi svaki poslodavac za period dok je to lice kod njega zaposleno.

(7) Poslodavac je dužan Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) zaključiti po isteku kalendarske godine, odnosno u toku poreznog perioda ukoliko dođe do prestanka radnog odnosa.

(8) Poslodavac je dužan čuvati Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) u skladu sa zakonskim rokovima, i to najmanje pet (5) godina od dana zaključenja.

(9) Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) može se popunjavati ručno ili elektronski. Uneseni podaci ne smiju se brisati ni ispravljati. Ako se prilikom ručnog unosa načini greška istu treba precrtati vodoravnom linijom i ovjeriti potpisom i pečatom odgovornog lica.

Član 30.

(Sadržaj Obračunskog lista plaća (Obrazac OLP-1021))

Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021) sastoji se iz tri dijela i sadrži:

a) Podatke o poslodavcu – isplatiocu plaća i drugih ličnih primanja (naziv pravnog lica odnosno ime i prezime fizičkog lica - poslodavca, adresu i sjedište, odnosno prebivalište, identifikacioni broj poslodavca odnosno isplatioca i naziv i adresu organizacione jedinice Porezne uprave prema prebivalištu zaposlenika),

b) Podatke o poreznom obvezniku - zaposleniku (prezime i ime, adresa prebivališta, JMB i adresu organizacione jedinice Porezne uprave prema sjedištu poslodavca),

c) Podatke o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama, obračunatim, obustavljenim i uplaćenim doprinosima iz osnovice i obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenoj akontaciji poreza.

Član 31.

(Mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP - 1023))

(1) U skladu sa članom 28. stav (2) Zakona, poslodavac iz člana 14. ovog pravilnika dužan je podatke o isplaćenim mjesečnim plaćama i drugim oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti kao i podatke o obračunatim obaveznim doprinosima iz osnovice i na osnovicu i obračunatim i uplaćenim iznosima mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, dostavljati putem Mjesečnog izvještaja o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023) nadležnoj jedinici Porezne uprave do 15. u

mjesecu za protekli mjesec.

(2) Podatke iz stava (1) ovog člana, poslodavac osigurava iz Obračunskog lista plaća (Obrazac OLP-1021) koje je dužan voditi pojedinačno za svakog zaposlenika u skladu sa odredbama člana 29. ovog pravilnika.

(3) Podaci koji se iskazuju u Obrascu MIP-1023 odnose se na obaveze doprinosa propisanih članom 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21) i na mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, obračunate i uplaćene na prihode od nesamostalne djelatnosti iz člana 10. st. (1), (2) i (3) Zakona, ostvarene u periodu (mjesec i godina) koji je naznačen u polju "Porezni period" u zaglavlju obrasca.

(4) Obrazac MIP-1023 sadrži sljedeće podatke:

- a) podatke o poslodavcu – isplatiocu plaća i drugih oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti,
- b) podatke o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama, obračunatim, obustavljenim i uplaćenim doprinosima iz osnovice, faktoru ličnog odbitka, poreznoj osnovici, obračunatom i uplaćenom iznosu mjesečne akontacije poreza na dohodak i to pojedinačno za svakog zaposlenika,
- c) podatke o plaćenim doprinosima na teret poslodavca.

(5) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su Obrazac MIP-1023 dostaviti Poreznoj upravi elektronskim putem, osim u slučaju kada je obaveza dostavljanja Obrasca MIP-1023 propisana zaposleniku.

Član 32.

(Pojedinačni mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (Obrazac PMIP – 1024))

(1) Za izvještavanje Porezne uprave o izvršenim pojedinačnim uplatama, doplatama i/ili ispravkama podataka iskazanih u Obrascu MIP-1023, koji je poslodavac već dostavio Poreznoj upravi, a odnosi se na samo jednog zaposlenika, koristi se Pojedinačni mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, obračunatim i uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak od nesamostalne djelatnosti (Obrazac PMIP – 1024) koji se dostavlja nadležnoj jedinici Porezne uprave.

(2) Putem Obrasca PMIP – 1024 omogućava se izmjena podataka za postojećeg zaposlenika, dodavanje za novog ili brisanje podataka za postojećeg zaposlenika za već predate Obrasce MIP-1023.

(3) U slučaju odlaska zaposlenika u penziju, poslodavac može putem Obrasca PMIP – 1024 Poreznoj upravi dostaviti podatke o uplaćenim doprinosima samo za tog zaposlenika prije dostavljanja Obrasca MIP-1023, ali će iste podatke poslodavac biti dužan uključiti i u Obrazac MIP-1023, koji će biti naknadno dostavljen Poreznoj upravi.

(4) Ukoliko se poslodavcu ukaže potreba za ispravkom odnosno izmjenom podataka o uplaćenim doprinosima i poreza za više zaposlenika, potrebno je sačiniti i predati Poreznoj upravi više Obrazaca PMIP-1024, tj. za svakog zaposlenika posebno.

Raniji stav (5) brisan ("Službene novine FBiH", broj 77/21).

Član 33.

(Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima (Obrazac GIP-1022))

(1) Po isteku poreznog perioda, ili u slučaju prekida radnog odnosa, poslodavac je dužan zaposleniku i Poreznoj upravi dostaviti Godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima (Obrazac GIP-1022).

(2) Obrazac GIP-1022 se Poreznoj upravi dostavlja elektronskim putem, a zaposleniku se uručuje jedan primjerak najkasnije do kraja februara tekuće godine, za prethodnu godinu.

(3) Obrazac GIP-1022 sadrži sljedeće:

- a) podatke o poslodavcu - isplatiocu,
- b) podatke o zaposleniku - poreznom obvezniku,
- c) podatke o isplaćenim prihodima, obračunatim doprinosima iz plaće, ličnim odbicima, poreznim osnovicama i obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu na plaću za svaki mjesec posebno i zbirno za cijeli porezni period,
- d) podatke o neto iznosima plaće/naknade koja je isplaćena zaposleniku za svaki mjesec posebno i zbirno za cijeli porezni period,
- e) ovjeru poslodavca - isplatioca dohotka.

(4) Obrazac GIP-1022 sadrži podatke o mjesečnim prihodima koji su isplaćeni zaposleniku i za koje su uplaćeni doprinosi iz osnovice i akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti. U ovaj obrazac se ne unose podaci o plaćenim doprinosima koji su obračunati na plaću koja nije isplaćena. Kada dođe do isplate plaće tada se unose u obrazac svi traženi podaci iz obračuna računajući i podatke o obračunatom i plaćenom iznosu akontacije poreza na dohodak i podatke o ranije uplaćenim doprinosima iz osnovice.

(5) U kolonu 1) obrasca unose se hronološki oznake mjeseca i godine isplate prihoda na koje se odnose podaci o obračunatim i uplaćenim doprinosima i akontaciji poreza, a u kolonu 2) unose se oznake mjeseca i godine na koje se isplaćeni prihodi odnose.

(6) Svaki red Obrasca GIP-1022 odnosi se na sumirane podatke o oporezivim prihodima po osnovu nesamostalne djelatnosti isplaćenim u toku jednog mjeseca, a ti se podaci evidentiraju i sabiraju iz Obračunskog lista plaća (Obrazac OLP-1021).

(7) Mjesečno sumirani podaci o isplaćenim prihodima, obračunatim i uplaćenim doprinosima iz osnovice i akontaciji poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se unose u Obrazac GIP-1022, moraju odgovarati broju zbirnih mjesečnih specifikacija dostavljenih Poreznoj upravi i zbirnih podataka iz Obrasca MIP-1023.

Član 34.

(Dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti koji se oporezuje kao dohodak od nesamostalne djelatnosti)

(1) Dohodak članova predstavničkih organa vlasti po osnovu djelatnosti iz člana 12. stav (2) tačke 4) Zakona, oporezuje se na način i po postupku kao i dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(2) Isplatilac dohotka iz stava (1) ovog člana, u smislu odredaba Zakona, smatra se poslodavcem. Isplatilac dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti dužan je pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(3) Poreznu osnovicu za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca umanjeni za obavezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika.

(4) Kod obračuna mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti koji su isplatiocu dostavili Poreznu karticu (Obrazac PK-1002), poreznu osnovicu čine svi prihodi po osnovu djelatnosti ostvareni tokom mjeseca umanjeni za obavezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika i za lični odbitak utvrđen na osnovu faktora iskazanog u Poreznoj kartici (Obrazac PK-1002).

(5) Isplatilac dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti dužan je za svakog poreznog obveznika voditi Obračunski list plaća (Obrazac OLP-1021).

Član 35.

(Zbirni godišnji pregled sa podacima o bruto i neto iznosima naknada)

Poslodavci i drugi isplatioci oporezivih prihoda po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tač. 2) i 3) Zakona dužni su, po isteku poreznog perioda za svako fizičko lice kojem je u proteklom poreznom periodu izvršena isplata naknade, sačiniti zbirni godišnji pregled sa podacima o bruto i neto iznosima naknada, kao i podacima o obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenju akontaciji poreza na dohodak, doprinosu za zdravstveno osiguranje i doprinosu na penzijsko i invalidsko osiguranje, i isti dostaviti svakom primaocu naknade najkasnije do kraja februara tekuće godine, za prethodnu godinu.

POGLAVLJE III. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

Odjeljak A. Samostalna djelatnost

Član 36.

(Osnovne karakteristike samostalne djelatnosti)

(1) Samostalnom djelatnosti u smislu člana 12. st. (2), (3) i (4) tač. 2) i 3) Zakona, smatra se djelatnost koja se obavlja samostalno, trajno i sa namjerom sticanja dohotka, izuzev drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačke 3), koje se mogu obavljati i povremeno.

(2) Samostalnost u obavljanju djelatnosti znači da fizičko lice djelatnost obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Bitna obilježja samostalne djelatnosti su: ulaganje kapitala, poslovni rizik, slobodno odlučivanje o vremenu, mjestu i načinu obavljanja djelatnosti, rad za više korisnika, obavljanje djelatnosti lično ili preko zaposlenika.

(3) Trajno obavljanje djelatnosti pretpostavlja postojanje namjere da se obavljanje djelatnosti ponavlja s ciljem stvaranja dohotka, a karakterizira ga obavljanje djelatnosti u dužem vremenskom periodu, a ne jednokratno, u cilju ostvarenja stalnog izvora dohotka.

(4) Karakter trajnosti postoji i kod višestruke prodaje nekretnina i imovinskih prava, ako se u roku od pet godina otuđi više od tri nekretnine ili imovinskih prava iste vrste, te se tako ostvareni dohodak oporezuje kao dohodak iz člana 12. stav (2) tačka 1) Zakona. Ako je na dohodak od otuđenja plaćen porez na dohodak od imovine i imovinskih prava, a naknadno se ispune uslovi za oporezivanje tog dohotka kao dohotka od samostalne djelatnosti, plaćeni porez na dohodak od imovine uračunat će se kao plaćena akontacija.

(5) Namjera ostvarenja dohotka postoji kada se na osnovu vrste djelatnosti i načina njenog obavljanja može zaključiti da će se ta djelatnost trajno obavljati u cilju ostvarenja dohotka.

Član 37.

(Vrste samostalnih djelatnosti)

(1) Pored djelatnosti koje se u smislu člana 2. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/21), smatraju obrtom, u smislu Zakona, obrtničkom djelatnošću i djelatnostima srodnim obrtničkim smatraju se i druge djelatnosti regulirane posebnim propisima (trgovačke, ugostiteljske, transportne, turističke, posredovanje pri davanju stvari i prava u zakup ili podzakup i sl.) (*izmjena 20/22*).

(2) Poljoprivredna i šumarska djelatnost su djelatnosti iskorištavanja prirodnih bogatstava zemlje i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti. U poljoprivrednu djelatnost i djelatnost šumarstva spadaju i vinogradarstvo, povrtlarstvo i sve djelatnosti u proizvodnji biljaka, kao i tov i držanje stoke kao sporedna djelatnost u poljoprivredi.

(3) Djelatnosti slobodnih zanimanja su djelatnosti samostalnog obavljanja naučne, umjetničke, nastavničke, odgojne djelatnosti, djelatnosti zdravstvenih radnika, fizioterapeuta, veterinaru, advokata, notara, inženjera, arhitekata, prevodilaca, novinara, izvještača-fotografa, prevodilaca, tumača i sl.

(4) Drugim samostalnim djelatnostima u smislu člana 12. stav (4) tač. 1), 2), i 3) Zakona, smatra se djelatnost članova predstavničkih organa vlasti na državnom, entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou, djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih vijeća i njima odgovarajućih organa, stečajnih upravnika, kao i dohodak od drugih povremenih djelatnosti. Povremena samostalna djelatnost je djelatnost koja se ne obavlja u okviru nesamostalne djelatnosti, a obavlja se neredovno u većim prekidima ili kratkotrajno.

Član 38.

(Poslovni prihodi)

(1) Poslovnim приходima smatraju se i prihodi od otuđenja ili likvidacije djelatnosti (obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti), kao i otuđenje dugotrajne imovine.

(2) Poslovnim приходima smatraju se sve vrijednosti koje porezni obveznik izuzme iz obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti za svoje potrebe ili druge potrebe koje nisu u vezi sa obavljanjem djelatnosti, izuzev avansnih isplata dohotka. Izuzimanja koja nisu u novcu procjenjuju se prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim приходima smatraju se i manjkovi (kalo, rastur, kvar i lom) iznad visine utvrđene aktom Federalne privredne komore.

Član 39.

(Poslovni rashodi)

(1) Poslovnim rashodima smatraju se i izdaci za nabavku dugotrajne imovine koja se ne amortizuje, koji se mogu kao rashod odbiti samo u onom poreznom periodu u kojem je došlo do otuđenja i/ili izuzimanja te imovine i/ili likvidacije djelatnosti.

(2) Poslovnim rashodima smatraju se i sva privatna dobra koja porezni obveznik unese u djelatnost, a koja ne potiču od obavljanja djelatnosti. Ulaganje obrtne imovine procjenjuje se prema nabavnoj vrijednosti, a ulaganje dugotrajne imovine prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim rashodima smatraju se i plaćeni obavezni doprinosi iz člana 5. stav (3) al. 2., 3. i 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

(4) Poslovnim rashodima smatraju se i bruto plaće zaposlenika isplaćene u poreznom periodu, kao i plaćeni obavezni doprinosi na osnovicu na teret poslodavca koji se plaćaju po stopama iz člana 10. stav (1) tačka 2. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

(5) Kao poslovni rashodi mogu se priznati samo oni rashodi za koje postoji uredna dokumentacija i koji su u direktnoj vezi sa ostvarenjem prihoda. Kod utvrđivanja povezanosti prihoda sa rashodima polazi se od odgovarajućih normativa (npr. utroška materijala i energije i sl.) uzimajući u obzir specifičnost djelatnosti.

(6) Kod utvrđivanja oporezivog dohotka od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima poslovni rashodi, shodno članu 7. stav (3) Zakona, utvrđuju se po principu blagajne, što znači da se kod utvrđivanja poslovnih rashoda za jedan porezni period mogu uzeti u obzir oni poslovni rashodi utvrđeni odredbama člana 15. st. (1), (2) i (3) Zakona koji su stvarno nastali i plaćeni u tom poreznom periodu.

Član 40.

(Amortizacija)

(1) Najviše stope amortizacije iz člana 16. stav (1) Zakona, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

a) Građevine 10%, izuzev:

- 1) upravnih, administrativnih, uredskih i ostalih zgrada za obavljanje uslužnih djelatnosti 3,0%,
- 2) stambenih zgrada, hotela, restorana 5,0%,
- 3) cesta, komunalnih objekata, gornjeg stroja željezničkih pruga 14,3%.

b) Oprema, vozila, mehanizacija 20%, izuzev

- 1) opreme za vodoprivredu, vodovod i kanalizaciju 14,3%
- 2) opreme za zaštitu okoliša 33,3%

c) Višegodišnji zasadi 14,3%

d) Osnovna stada 40,0%

e) Nematerijalna stalna sredstva 20,0%

(2) Stvari i prava koji služe za sticanje dohotka od samostalne djelatnosti čija je pojedinačna nabavna vrijednost veća od 1.000,00 KM unose se u popis dugotrajne imovine. Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje troškova poslovanja po osnovu amortizacije dugotrajne imovine.

(3) Jednom amortizovana sredstva ne mogu se ponovo uključivati u obračun amortizacije ni kada su ista i dalje u upotrebi, osim za naknadna ulaganja u takvo sredstvo.

(4) Porezno priznavanje amortizacije stalnih sredstava počinje prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je stalno sredstvo stavljeno u upotrebu.

(5) Amortizacija za prodana, uništena, rashodovana ili na drugi način otuđena stalna sredstva priznaje se do kraja mjeseca u kojem su ta stalna sredstva bila u upotrebi.

(6) Neotpisani dio vrijednosti i drugi rashodi od otuđenja stalnih sredstava iz stava (3) ovog člana u cijelosti se priznaje kao porezno dopustiv rashod.

(7) Vrijednost stalnih sredstava čija je pojedinačna nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM može se u cijelosti odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini njihove nabavke i stavljanja u upotrebu.

(8) Vrijednost računarske opreme (hardvera i softvera) može se u cijelosti odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini nabavke i stavljanja u upotrebu.

Član 41.

(Ubrzana amortizacija)

(1) Ubrzana amortizacija dopuštena je za sljedeća stalna sredstva:

- a) sredstva za sprečavanje zagađivanje zraka, vode i zemljišta,
- b) sredstva za ublažavanje buke.

(2) Osim za stalna sredstva iz stava (1) ovog člana, korištenje uvećanih stopa amortizacije (ubrzana amortizacija) je dopušteno i u slučaju korištenja stalnih sredstava većim intenzitetom od intenziteta koji odgovara radu u jednoj smjeni.

(3) Uvećane stope u smislu stava (1) ovog člana utvrđuju se na način da se stope iz člana 40. stav (1) ovog pravilnika povećavaju za 50%.

Član 42.

(Dohodak u slučaju otuđenja djelatnosti)

U slučaju otuđenja (prodaje) samostalne djelatnosti, fizičko lice koje je otuđilo i lice koje je nastavilo sa obavljanjem djelatnosti utvrđuju svako svoj dohodak za odgovarajući period kraći od poreznog perioda, s tim da je lice koje je otuđilo djelatnost porezni obveznik sa zadnjim danom mjeseca u kojem je otuđenje izvršeno, a sljedbenik je porezni obveznik počev od prvog dana narednog mjeseca kada je otuđenje izvršeno.

Član 43.

(Dohodak u slučaju prestanka poslovanja)

(1) U slučaju likvidacije obrta, slobodnog zanimanja i druge samostalne djelatnosti, porezni obveznik dužan je utvrditi dohodak na način da poslovne prihode čine:

- a) tržišna vrijednost dugotrajne imovine;
- b) tržišna vrijednost zaliha proizvoda, reprodukcijuskog materijala i drugog materijala;
- c) nenaplaćena potraživanja od kupaca.

(2) Poslovne rashode čine:

- a) knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u trenutku likvidacije;
- b) neplaćene obaveze dobavljačima i druge neplaćene obaveze u vezi sa djelatnošću;
- c) drugi izdaci u vezi sa likvidacijom.

(3) Porezni obveznik je dužan utvrditi poslovne prihode i poslovne rashode na način iz stava (1) ovog člana i u slučaju prelaska na paušalno utvrđivanje poreza.

Član 44.

(Dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa (bespravan rad))

Prihodi ostvareni obavljanjem samostalnih djelatnosti "na crno" tj. bez odobrenja nadležnog organa podliježu oporezivanju prema odredbama Zakona, s tim da poreznu osnovicu čini ukupan ostvareni prihod, odnosno kod utvrđivanja osnovice ne mogu se odbiti rashodi koje je imalo fizičko lice koje je te prihode ostvarilo.

Odjeljak B. Poslovne knjige i evidencije

Član 45.

(Poslovne knjige i evidencije)

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona, dohodak se utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga i drugih evidencija propisanih članom 19. Zakona.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, porezni obveznici koji samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (2) tačka 3) Zakona obavljaju kao povremenu samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, te poslovne rashode utvrđuju u procentu u skladu sa članom 15. st. (7) i (8) Zakona, kao i porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu, ne utvrđuju dohodak na osnovu poslovnih knjiga.

(3) Poslovne knjige i evidencije iz stava (1) ovog člana su:

- a) Knjiga prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041),

- b) Knjiga prometa (Obrazac KP-1042),
- c) Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043) i
- d) Evidencija potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044).

(4) Knjiga prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) i Knjiga prometa (Obrazac KP-1042) se shodno članu 42. stav (3) Zakona vode u papirnoj formi i moraju se prije upotrebe ovjeriti u Poreznoj upravi.

(5) Knjiga prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) i Knjiga prometa (Obrazac KP-1042) mogu se voditi, pored papirne forme, i u elektronskoj formi.

(6) Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043) i Evidencija potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044) ne podliježu ovjeri od strane Porezne uprave i mogu se voditi ili u papirnom ili elektronskom obliku.

(7) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige, osim u slučaju iz člana 53. stav (4) ovog pravilnika.

Član 46.

(Način vođenja poslovnih knjiga)

(1) Poslovne knjige se moraju voditi uredno, tačno i ažurno.

(2) Poslovne knjige se vode odvojeno za svaki porezni period.

(3) Po isteku godine porezni obveznik je dužan poslovne knjige zaključiti i potpisati.

(4) Ako porezni obveznik obavlja više samostalnih djelatnosti, poslovne knjige i evidencije dužan je voditi za svaku samostalnu djelatnost odvojeno.

Član 47.

(Čuvanje poslovnih knjiga)

Poslovne knjige i evidencije, uključujući i prateće elektronske evidencije i dokumentaciju na osnovu koje se vrši knjiženje, moraju se čuvati pet godina od dana predaje porezne prijave sačinjene na osnovu tih poslovnih knjiga.

Član 48.

(Knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041))

(1) Knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041) je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim prihodima i rashodima u poreznom periodu.

(2) U Knjigu prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj građana - JMB), adresa.

(3) U Knjigu prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) unose se podaci o poslovnim prihodima i rashodima i to:

a) kolone 1. do 6. opći podaci,

b) kolona 7. - redni broj promjene,

c) kolona 8. - datum nastanka poslovne promjene (ostvarenja prihoda i/ili rashoda),

d) kolona 9. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,

e) kolona 10. - opis dokumenta za knjiženje (fiskalni račun, faktura, izvod banke, zapisnik o izuzimanju i ulaganju, obračun i dr.) na osnovu kojeg se sastavlja nalog za knjiženje,

f) kolona 11. - iznos prihoda naplaćenih u gotovini.

g) kolona 12. - iznos prihoda naplaćenih putem transakcijskog računa,

h) kolona 13. - iznos prihoda naplaćenih u stvarima, uslugama ili na drugi način, u skladu sa Zakonom,

i) kolona 14. - PDV-e koji je sadržan u prihodima registrovanog PDV obveznika, naplaćenim naknadama te primljenim stvarima i uslugama,

j) kolona 15. - ukupan prihod - zbir iznosa iz kolona 11, 12. i 13. umanjen za iznos PDV-a,

k) kolona 16. - iznos rashoda u vezi s nabavkom robe / materijala,

l) kolona 17. - iznos uplaćen na ime bruto plaća zaposlenika,

m) kolona 18. - iznos koji je poduzetnik uplatio na ime svojih obaveznih doprinosa za sebe i na isplaćene plaće svojih zaposlenika,

n) kolona 19. - iznos ostalih porezno priznatih rashoda izvršenih u stvarima, uslugama, ulaganjima i drugih rashoda u skladu sa Zakonom,

o) kolona 20. - porez na dodanu vrijednost sadržan u rashodima – registrovanog PDV obveznika plaćenim u novcu, stvarima i / ili uslugama,

p) kolona 21. - ukupno porezno dopustivi rashodi – zbir iznosa iz kolona 16, 17, 18. i 19 umanjen za iznos PDV-a koji je sadržan u rashodima iz kolone 16.

(4) Porezni obveznik je dužan u Knjizi prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu.

(5) Izuzetno, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, a prema propisima o porezu na dodanu vrijednost vode evidenciju o dnevnom gotovinskom prometu, mogu u kolonu 11. knjige prihoda i rashoda go-

tovinski promet unositi u jednom iznosu za cijeli obračunski period, i to u rokovima propisanim za utvrđivanje obaveze poreza na dodanu vrijednost.

(6) U kolone 11, 12 i 13. Knjige prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) unose se podaci o ukupnim prihodima sa naplaćenim porezom na dodanu vrijednost, a u kolone 16., 17., 18. i 19. unose se podaci o ukupnim porezno dopustivim rashodima uključujući i plaćeni porez na dodanu vrijednost.

(7) Unos podataka u Knjigu prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) mora se izvršiti najkasnije do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec. Obveznici poreza na dodanu vrijednost dužni su unos podataka u Knjizi prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) izvršiti u roku propisanom za uplatu poreza na dodanu vrijednost.

(8) Porezni obveznik dužan je voditi jednu Knjigu prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041) bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora.

(9) Za zajedničku djelatnost vodi se jedna Knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041) bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora i broj poduzetnika.

(10) Na kraju poreznog perioda (kalendarske godine) prihodi i rashodi se sabiraju. Utvrđenim iznosima ukupnih prihoda i porezno dopustivih rashoda u slučaju otuđenja ili likvidacije, dodaju se poslovni prihodi i rashodi prema čl. 38. i 39. ovog pravilnika. Radi utvrđivanja ukupnih poslovnih rashoda ovako utvrđenim rashodima dodaju se rashodi otpisa dugotrajne imovine utvrđeni prema čl. 40. i 41. ovog pravilnika.

Član 49.

(Knjiga prometa (Obrazac KP-1042))

(1) Porezni obveznici koji prodaju robu na malo ili pružaju usluge građanima na više prodajnih mjesta, pored Knjige prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041) dužni su za svako prodajno mjesto, radnju i sl. voditi Knjigu prometa (Obrazac KP-1042), ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu za svako takvo mjesto ne osiguravaju putem drugih evidencija propisanih posebnim zakonima.

(2) Podaci o ostvarenom dnevnom prihodu naplaćenom u gotovom novcu unose se u Knjigu prometa (Obrazac KP-1042), na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka sljedećeg radnog dana.

(3) U Knjigu prometa (Obrazac KP-1042) unose se opći podaci o poreznom obvezniku: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana – JMB, adresa, podaci o izdvojenim poslovnim prostorima i sljedeći podaci:

- a) kolone 1. do 7. - opći podaci,
- b) kolona 8. - redni broj,
- c) kolona 9. - datum ostvarenja gotovinskog prihoda,
- d) kolona 10. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- e) kolona 11. - opis dokumenta o prihodima u gotovini (fiskalni račun, faktura, izvod, dnevni izvještaj iz fiskalnih uređaja i sl.),
- f) kolona 12. - iznos naplaćen u gotovini,
- g) kolona 13 - prihodi naplaćeni bezgotovinski na osnovu ispostavljene fakture,
- h) kolona 14. - zbir iznosa iz kolona 12. i 13. Iznos iz kolone 14. knjige prometa sabira se sa iznosima dnevnog prometa ostvarenog istog dana u drugim izdvojenim poslovnim prostorima odnosno sjedištu poduzetnika i zbirni iznos se unosi u kolonu 11. Knjige prihoda i rashoda (Obrazac KPR-1041).

Član 50.

(Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043))

(1) Porezni obveznik je dužan izvršiti popis i sačiniti popisnu listu dugotrajne imovine na početku obavljanja samostalne djelatnosti i voditi je za cijelo vrijeme obavljanja djelatnosti na Popisnoj listi dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043).

(2) Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043) služi za utvrđivanje poslovnih rashoda po osnovu otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine.

(3) Popisna lista dugotrajne imovine (Obrazac PLDI-1043) sadrži sljedeće podatke:

- a) kolone 1. do 3.- podaci o poreznom obvezniku odnosno nosiocu zajedničke djelatnosti (jedinstveni matični broj – JMB, prezime i ime poreznog obveznika odnosno nosioca zajedničke djelatnosti i adresa prebivališta),
- b) kolone 4. do 7. - podaci o registrovanoj djelatnosti (identifikacioni broj – PJIB/FJIB, naziv pod kojim je djelatnost registrovana, adresa sjedišta djelatnosti i oznaka osnovne djelatnosti kojom se obveznik bavi),
- c) podaci o dugotrajnoj imovini (kolone od 8. do 17.), i to:
 - 1) kolona 8. - redni broj za svaku pojedinačno nabavljenu ili unesenu stvar ili pravo. Ako se radi o prijenosu stvari i prava iz prošlogodišnjeg popisa redni se brojevi unose prema novom popisu,
 - 2) kolona 9. - naziv stvari ili prava,
 - 3) kolona 10. - dan, mjesec i godina nabavke ili unosa stvari i/ili prava,
 - 4) kolona 11. - broj dokumenta,
 - 5) kolona 12. - nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje stvari ili prava. Izuzetno, u slučaju unosa za koji

nema vjerodostojnog dokumenta o nabavci unosi se procijenjena tržišna vrijednost, o čemu je potrebno sačiniti zapisnik sa elementima na osnovu kojih je izvršena procjena,

6) kolona 13. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava koja se prenosi iz kolone 17. prošlogodišnjeg popisa dugotrajne imovine. Za stvari ili prava koja se nabavljaju u toku godine u ovu kolonu unosi se nabavna vrijednost iz kolone 12,

7) kolona 14. - vijek trajanja dugotrajne imovine u koju je imovina svrstana prema grupi iz člana 40. ovog pravilnika,

8) kolona 15. - stopa amortizacije stvari ili prava do najviše stope amortizacije utvrđene članom 40. ovog pravilnika,

9) kolona 16. - zbir otpisa (amortizacije) stvari ili prava koji se izračunava tako što se nabavna vrijednost iz kolone 12. pomnoži stopom amortizacije iz kolone 15. i podjeli sa 100, ili se zbir jednokratnog otpisa u godini nabavke opreme i poslovnog objekta koji je jednak iznosu iskazanom u koloni 12. ili zbir ubrzanog djelimičnog otpisa samo u godini nabavke opreme i poslovnog objekta, kao dio iznosa iskazanog u koloni 12.

Za stvari i prava koji su nabavljeni odnosno otuđeni tokom godine, a otpis se obavlja primjenom stopa propisanih u članu 40. ovog pravilnika, iznos otpisa priznaje se srazmjerno broju mjeseci korištenja, a izračunava se na sljedeći način:

$$\frac{\text{Iznos iz kolone 12} \times \text{stopa iz kolone 15} \times \text{broj mjeseci korištenja}}{12}$$

Kao prvi mjesec korištenja uzima se mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je stvar odnosno pravo stavljeno u upotrebu. Kao zadnji mjesec korištenja uzima se mjesec u kojem je došlo do otuđenja.

10) kolona 17. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju kalendarske godine ili mjeseca otuđenja ili uništenja, koja se izračunava tako da se od knjigovodstvene vrijednosti iz kolone 13. oduzme iznos otpisa iz kolone 16.

(4) Popis dugotrajne imovine sastavlja se za svaku kalendarsku godinu i zaključuje sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine. Zaključno stanje iz kolone 17. za svaku stvar pojedinačno prepisuje se kao početno stanje u kolonu 13. popisa dugotrajne imovine za sljedeću godinu.

Član 51.

(Evidencija potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044))

(1) Potraživanja po osnovu isporuka robe ili usluga, te potraživanja od kapitala koje se zasnivaju na obavljanju samostalne djelatnosti moraju se iskazati u popisu potraživanja.

(2) Obaveze po osnovu isporuka robe i usluga, te obaveze po osnovu kapitala iskazuju se u Evidenciji potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044). Kod bankovnih kredita popisom obaveza smatraju se mjesečni izvodi sa računa o uzimanju i vraćanju kredita.

(3) U Evidenciji potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044) moraju se iskazati sva potraživanja poreznog perioda najkasnije 30 dana po isteku poreznog perioda.

(4) Evidencija potraživanja i obaveza (Obrazac EPO-1044) sadrži podatke o poreznom obvezniku: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, adresa prebivališta, naziv i adresa sjedišta radnje, jedinstveni identifikacioni broj odnosno jedinstveni matični broj građana – JMB, adresa, kao i sljedeće:

a) kolone 1. do 6. - opći podaci,

b) kolona 7. - redni broj,

c) kolona 8. - naziv kupca ili dobavljača,

d) kolone 9. do 13. pregled izdatih računa (broj računa, datum izdavanja i iznos računa u KM, datum i iznos naplate računa),

e) kolone 14. do 18. pregled primljenih računa (broj računa, datum prijema i iznos računa za uplatu, datum i iznos uplate računa),

f) kolona 19. - redni broj pod kojim je račun evidentiran u knjizi prihoda i rashoda.

Odjeljak C. Paušalno oporezivanje

Član 52.

(Pravo na paušalno oporezivanje)

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrtničkim, odobrit će se plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu pod uslovima utvrđenim članom 31. Zakona, ako ispunjavaju sljedeće kriterije:

a) ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez zaposlenih drugih lica i ako se obavljanje djelatnosti zasniva na vještini, a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti – kućna radinost,

b) ako obavljaju stare i tradicionalne zanate utvrđene Uredbom o zaštiti tradicionalnih i starih obrta ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/09, 38/10 i 16/12), sami ili sa najviše dva zaposlenika (*izmjena 20/22*),

c) ako obavljaju prijevoznike djelatnosti samo sa jednim sredstvom prijevoza nosivosti do 8. tona,

d) ako obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede i šumarstva kao osnovno zanimanje na osnovu odluke nadležnog organa, a nisu registrovani obveznici poreza na dodanu vrijednost,

e) ako obavljaju djelatnost trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice kojim on stiče svojstvo trgovca pojedinca prema odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 4/10 i 79/17), sami bez zapošljavanja drugih lica.

(2) Obveznici koji obavljaju djelatnosti iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana pod navedenim uslovima, a žele da plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu, dužni su Poreznoj upravi podnijeti Zahtjev za utvrđivanje mjesečnog paušalnog iznosa (Obrazac ZMP-1055), uz dokaz o ispunjavanju propisanih kriterija.

(3) Za obveznike iz stava (1) tač. c) do e) ovog člana, Porezna uprava po službenoj dužnosti odobrava plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, na osnovu rješenja nadležnih organa i podataka koje sama posjeduje.

(4) Porezna uprava dužna je u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog člana, odlučiti o zahtjevu.

Član 53.

(Paušalni iznosi poreza na dohodak)

(1) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, porez na dohodak plaćaju u sljedećim mjesečnim iznosima:

a) obveznici koji obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti koje su srodne obrtničkim, sami bez zapošljavanja drugih lica 70,00 KM,

b) obveznici koji obavljaju stare i tradicionalne zanate 30,00 KM,

c) obveznici koji obavljaju prijevoz putnika samo sa jednim sredstvom prijevoza 50,00 KM,

d) obveznici koji obavljaju prijevoz tereta jednim prijevoznim sredstvom nosivosti do 8 tona 80,00 KM,

e) obveznici koji obavljaju djelatnost trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice 70,00 KM.

(2) Utvrđene mjesečne iznose poreza, obveznici iz stava (1) ovog člana, dužni su uplatiti do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige propisane članom 45. stav (3) ovog pravilnika, osim u slučaju iz stava (4) ovog člana, koji su dužni voditi Knjigu prometa (Obrazac KP-1042) i u istu evidentirati bezgotovinski promet ostvaren sa pravnim licima.

(4) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, a osim gotovinskog prometa povremeno sa pravnim licima ostvaruju bezgotovinski promet, dužni su, pored paušalnog mjesečnog iznosa, plaćati i porez po odbitku 10% od svakog pojedinačnog iznosa prometa sa pravnim licima naplaćenog bezgotovinski. Odbijeni i uplaćeni porez od prometa ostvarenog sa pravnim licem smatra se konačnom poreznom obavezom.

Raniji stav (5) brisan ("Službene novine FBiH", broj 5/23).

Član 54.

(Paušalni iznosi poreza na dohodak)

(1) Ukoliko se izmijene uslovi kod poreznih obveznika kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, Porezna uprava će utvrditi obavezu utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti na osnovu poslovnih knjiga.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdaje Porezna uprava prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika najkasnije do kraja mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem su prestali uslovi za utvrđivanje plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu.

Odjeljak D. Utvrđivanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Član 55.

(Akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti)

(1) Porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona, a porez utvrđuju na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija koje su dužni voditi na osnovu člana 19. Zakona, u toku poreznog perioda mjesečni iznos akontacije poreza na dohodak utvrđuju i plaćaju na osnovu odredbi člana 29. Zakona.

(2) Porezni obveznici iz stava (1) ovog člana, dužni su, po isteku poreznog perioda za naredni porezni period utvrditi mjesečni iznos akontacije poreza na dohodak u Specifikaciji za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (Obrazac SPR-1053).

(3) Specifikacija za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (Obrazac SPR-1053) i Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052) se podnose Poreznoj upravi u propisanom roku, uz Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(4) Na osnovu pisanog zahtjeva poreznog obveznika dostavljenog Poreznoj upravi i priložene odgovarajuće dokumentacije, mjesečni iznos akontacije može se ukinuti ili izmijeniti u toku poreznog perioda ako se iz priložene dokumentacije utvrdi da postoje opravdani razlozi za ukidanje ili izmjenu, kao na primjer:

a) znatno povećanje i/ili smanjenje poslovnih prihoda i/ili rashoda u odnosu na isti period prethodne godine;

- b) prestanak (odjava) obavljanja djelatnosti prije isteka poreznog perioda;
- c) u toku poreznog perioda porezni obveznik prestao obavljati jednu, a počeo obavljati drugu djelatnost;
- d) zbog djelovanja prirodnih nesreća obvezniku je ugroženo poslovanje (poplave, potresi, požari, klizišta terena na mjestu obavljanja djelatnosti, i dr.) zbog gubitka ili znatnijeg oštećenja poslovnog prostora i/ili opreme za obavljanje djelatnosti.

(5) Porezna uprava dužna je poreznom obvezniku izdati rješenje o ukidanju odnosno izmjeni mjesečne akontacije najkasnije 8 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (4) ovog člana.

Član 56.

(Utvrđivanje dohotka od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva)

Dohodak od poljoprivredne i šumarske djelatnosti iz člana 12. stav (2) tačka 2) Zakona utvrđuje se kao dohodak od obrta i djelatnosti srodne obrtu, prema ovom pravilniku.

Član 57.

(Utvrđivanje dohotka od drugih samostalnih djelatnosti)

(1) Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tač. 1) i 2) Zakona, obračunava se mjesečno primjenom stope iz člana 9. Zakona, na dohodak koji čini razlika ostvarenih prihoda umanjениh za rashode na ime doprinosa iz osnovice prema članu 10a. tačka 1. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21), bez prava na mjesečni iznos ličnog odbitka iz člana 24. Zakona.

(2) Obračunati i uplaćeni porez iz stava (1) ovog člana, isplatilac naknade je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Akontacije poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti (Obrazac ASD -1032), kada se isplate naknade vrše rezidentnim poreznim obveznicima.

(3) Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, obračunava se mjesečno primjenom stope iz člana 9. Zakona, na poreznu osnovicu koja se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda umanjениh za priznate rashode iz člana 15. st. (7) i (8) Zakona, i rashoda na ime doprinosa iz osnovice prema članu 10a. tačka 1. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21), bez prava na mjesečni iznos ličnog odbitka iz člana 24. Zakona.

(4) Obračunati i uplaćeni porez iz stava (3) ovog člana, isplatilac naknade je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Akontaciju poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti (Obrazac AUG-1031), kada se isplate naknade vrše rezidentnim poreznim obveznicima (*izmjena 5/23*).

(5) Autorskim naknadama iz člana 15. stav (8) Zakona na koje porezni obveznik ima pravo porezno priznatog rashoda od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu, smatraju se prihodi ostvareni kao naknade za korištenje, ili za pravo korištenja bilo kojeg autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, patent, zaštitni znak, plan, model, tajne formule ili postupke, kao i srodna prava, u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovom da se ta prava ne ostvaruju u okviru nesamostalne djelatnosti ili samostalne djelatnosti **iz člana 12. st. (1), (2) tač. 1), 2) i 3) i stav (3) Zakona** (*izmjena 5/23*).

(6) Obračunati i uplaćeni porez iz st. (1) i (3) ovog člana, isplatilac naknade je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave, putem Prijave poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac PDN-1033) kada se isplate naknade vrše nerezidentnim poreznim obveznicima.

(7) Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (4) tač. 2) i 3) Zakona, a prihod ostvaruju neposredno iz inostranstva, dužni su na taj dohodak sami obračunati akontaciju poreza od samostalne djelatnosti, od ukupne naknade po stopi od 10% bez prava na priznavanje ličnog odbitka iz člana 24. ovog Zakona, i uplatiti je najkasnije naredni dan od dana kada su primili dohodak.

(8) Lica iz stava (7) ovog člana dužna su prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Akontacija poreza po odbitku na druge samostalne djelatnosti na prihod iz inostranstva (Obrazac AMS-1035) obračunati i uplaćeni porez u roku od pet dana od dana primitka dohotka.

(9) Uz Obrazac AMS-1035, porezni obveznik je dužan dostaviti i dokaz da je plaćen porez na dohodak u inostranstvu u slučaju primjene člana 35. stav (5) Zakona.

(10) Lica iz st. (2), (4) i (6) ovog člana dužna su Obrazac ASD -1032, Obrazac AUG-1031 i Obrazac PDN-1033 dostaviti Poreznoj upravi elektronskim putem.

Član 58.

(Utvrđivanje dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti)

(1) Dohodak od samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona može ostvarivati zajedno i više fizičkih lica.

(2) Dohodak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti iz stava (1) ovog člana oporezuje se u skladu sa čl. 13. do 17. Zakona.

POGLAVLJE IV. DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Član 59.

(Dohodak od iznajmljivanja imovine)

(1) Dohodak od iznajmljivanja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 1) i rashoda iz člana 20. stav (7) Zakona.

(2) Dohodak od iznajmljivanja pokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 3) i rashoda iz člana 20. stav (7) Zakona.

(3) Dohodak ostvaren iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine koja služi za obavljanje samostalne djelatnosti, ne smatraju se dohotkom od imovine i imovinskih prava već se oporezuju kao dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti.

(4) Akontaciju poreza na dohodak od iznajmljivanja imovine iz člana 32. stav (1) Zakona, porezni obveznik je dužan utvrđivati putem Pregleda prihoda i rashoda od iznajmljivanja imovine (Obrazac PRIM- 1054) i isti dostaviti Poreznoj upravi.

(5) Porez na dohodak od imovine koja se iznajmljuje putnicima i turistima iz člana 32. stav (2) Zakona, kao i porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava iz člana 32. stav (3) Zakona, porezni obveznik je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Prijave poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (Obrazac PIP-1034).

Član 60.

(Dohodak od otuđenja imovine)

(1) Dohodak od otuđenja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz člana 20. stav (1) tačka 2) Zakona, ostvarenog prodajom, zamjenom i drugim prijenosom vlasništva uz naknadu nad nepokretnom imovinom drugom licu i rashoda iz člana 20. stav (6) Zakona. Poreznu osnovicu čini razlika između tržišne vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i njene nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

(2) Dohodak od otuđenja nepokretnosti koje su otuđene nakon tri godine od dana nabavke, kao i dohodak ostvaren otuđenjem nepokretnosti koje su služile za stanovanje poreznom obvezniku ili članovima njegove uže porodice, ne oporezuju se.

(3) Porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stava (1) ovog člana, porezni obveznik je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Prijave poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (Obrazac PIP-1034).

Član 61.

(Dohodak od imovinskih prava)

(1) Fizička lica koja stiču imovinska prava (autorska prava i prava industrijskog vlasništva) nasljeđivanjem, obveznici su poreza na dohodak od imovinskih prava kada stečena imovinska prava ustupe na određeni rok uz naknadu.

(2) Ograničeno ustupanje prava postoji i kada ugovorom nije utvrđen rok prestanka korištenja prava.

(3) Porez na dohodak od imovinskih prava iz stava (1) ovog člana, porezni obveznik je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Prijave poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (Obrazac PIP-1034).

Član 62.

(Dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava)

(1) Dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava utvrđuje se u skladu sa čl. 20. i 21. Zakona, odnosno kada se dohodak ostvaruje u okviru samostalne djelatnosti, u skladu sa čl. 13. do 19. Zakona

(2) U slučaju ostvarivanja zajedničkog dohotka od imovine i imovinskih prava, nosilac zajedničke imovine dužan je po isteku poreznog perioda, u roku od dva mjeseca, Poreznoj upravi prema mjestu gdje se imovina nalazi, podnijeti godišnju prijavu o utvrđenom porezu na dohodak od zajedničke imovine.

POGLAVLJE V. DOHODAK OD ULAGANJA KAPITALA I DOHOTKA OD NAGRADNIH IGARA I IGARA NA SREĆU

Član 63.

(Dohodak od ulaganja kapitala)

(1) Dohotkom od ulaganja kapitala smatraju se prihodi fizičkih lica koji se ostvaruju od potraživanja po osnovu datih zajmova.

(2) Dohotkom od ulaganja kapitala ne smatraju se prihodi od kamata na štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro računu, tekućim i deviznim računima kod banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga, prihodi od kamata po vrijednosnim papirima izdatim u skladu sa posebnim zakonom.

(3) Porez na dohodak od ulaganja kapitala iz ovog člana, porezni obveznik je dužan prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Prijave poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac PDN-1033).

(4) Prijavu iz stava (3) ovog člana, podnosi i porezni obveznik u slučaju ostvarivanja dohotka izvan teritorije Federacije.

Član 64.

(Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću)

(1) Dohotkom od nagradnih igara i igara na sreću, shodno odredbi člana 5. stav (1) tačka 10) Zakona, ne smatraju se nagrade u novcu, stvarima ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima.

(2) Izuzetno od odredbe člana 34. stav (3) Zakona, kod ostvarenja nagrade ili dobitka od igara na sreću u stvarima, pravima ili uslugama, organizator nagradne igre odnosno igre na sreću dužan je utvrditi poreznu osnovicu i iznos poreza na ostvareni dobitak, a porezni obveznik koji je ostvario dobitak je dužan izvršiti uplatu obračunatog poreza prije preuzimanja nagrade odnosno dobitka i organizatoru nagradnih igara, odnosno priređivaču igre na sreću, dostaviti uplatnicu sa plaćenim porezom.

(3) Osnovicu za obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini ukupna vrijednost nagrade odnosno dobitka od igara na sreću (novčanu odnosno tržišnu), bez umanjenja za iznose iz člana 23. stav (2) Zakona, kao i za lične odbitke iz člana 24. Zakona.

(4) Organizator nagradnih igara, odnosno priređivač igara na sreću, dužan je voditi evidenciju o nagradama i dobitcima od igara na sreću u stvarima sa podacima o dobitniku, tržišnoj vrijednosti nagrade, odnosno dobitka, i plaćenom porezu na dohodak.

(5) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću iz ovog člana dužan je prijaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave putem Prijave poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac PDN-1033) organizator nagradnih igara odnosno priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitaka fizičkom licu koje je ostvarilo dobitak.

(6) Prijavu iz stava (5) ovog člana podnosi nadležnoj jedinici Porezne uprave i porezni obveznik u slučaju ostvarivanja dobitaka od organizatora nagradnih igara odnosno priređivač igara na sreću čije je sjedište poslovanja izvan teritorije Federacije.

(7) Lica iz stava (5) ovog člana dužna su Obrazac PDN-1033 dostaviti Poreznoj upravi elektronskim putem.

POGLAVLJE VI. GODIŠNJI OBRAČUN POREZA NA DOHODAK

Odjeljak A. Lični odbitak

Član 65.

(Lični odbitak)

(1) Na osnovu člana 24. Zakona, obveznici poreza na dohodak – rezidenti Federacije, imaju pravo na osnovni lični odbitak i lične odbitke po osnovu izdržavanja članova uže porodice i invalidnosti, vlastite i/ili invalidnosti članova uže porodice koje izdržavaju, ukoliko su od Porezne uprave pribavili svoju Poreznu karticu (Obrazac PK-1002).

(2) Rezidentni obveznik poreza na dohodak iz člana 2. st. (3) i (4) Zakona, u skladu sa članom 24. stav (1) Zakona, ima pravo na osnovni lični odbitak u visini od 300,00 KM mjesečno odnosno najviše 3.600,00 KM godišnje.

(3) Rezidentni porezni obveznik iz člana 2. st. (3) i (4) Zakona, ima pravo i na lične odbitke po osnovu izdržavanih članova uže porodice i po osnovu vlastitog invaliditeta i/ili invaliditeta članova uže porodice koje izdržava u skladu sa članom 24. st. (2) do (6) Zakona.

(4) U skladu sa članom 24. stav (3) Zakona, izdržavanim članovima uže porodice smatraju se oni članovi uže porodice čiji vlastiti dohodak i drugi prihodi, koji se u smislu ovog Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od 300,00 KM mjesečno odnosno najviše 3.600,00 KM godišnje.

(5) U skladu sa članom 24. stav (2) tačka 6) Zakona, licima sa invaliditetom smatraju se fizička lica kojima je, na osnovu posebnih propisa, rješenjem nadležnog organa utvrđeno tjelesno oštećenje i stepen invaliditeta.

Član 66.

(Pravo na lični odbitak)

(1) Pravo na umanjenje godišnje porezne osnovice za iznos ličnog odbitka utvrđenog na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK-1002) za određeni porezni period imaju porezni obveznici – rezidenti Federacije koji su ostvarili oporezive dohotke za koje je propisana obaveza podnošenja Godišnjeg izvještaja o ličnim primanjima zaposlenika (Obrazac GIP-1022) i/ili Godišnja prijava poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(2) Obveznici poreza na dohodak – rezidenti Federacije imaju pravo i na druge lične odbitke propisane članom 24. st. (7) do (8) Zakona, ukoliko pribave odgovarajuću vjerodostojnu dokumentaciju koju moraju po isteku poreznog perioda dostaviti Poreznoj upravi uz Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(3) Obveznik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti pravo na umanjenje porezne osnovice za odgovarajući iznos ličnih odbitaka, može ostvariti već u toku poreznog perioda kod utvrđivanja mjesečnih akontacija poreza na dohodak iz nesamostalne djelatnosti ili pri utvrđivanju godišnje osnovice poreza na dohodak za protekli porezni period.

(4) Obveznici poreza na dohodak po osnovu samostalnih djelatnosti ili po osnovu imovine i imovinskih prava, osim onih kojima je porez na dohodak obračunat i naplaćen kao konačna porezna obaveza po odbitku, lične odbitke mogu uzeti u obzir kod utvrđivanja godišnje osnovice poreza na dohodak za protekli porezni period.

Član 67.

(Utjecaj poreznog perioda na lični odbitak)

(1) Porezni obveznik – zaposlenik koji je od Porezne uprave pribavio Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), ukoliko je u godini za koju podnosi poreznu prijavu bio u radnom odnosu svih 12 mjeseci, svoj dohodak ostvaren obavljanjem nesamostalne djelatnosti, može umanjiti za ukupan godišnji iznos ličnog odbitka utvrđen za period od 12 mjeseci, bez obzira koliko mu je poslodavac u toj godini isplatio mjesečnih dohodaka od nesamostalne djelatnosti.

(2) Obveznik poreza na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti (obrt, djelatnosti slične obrtu, poljoprivreda, šumarstvo i sl.) koji svoj dohodak utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga i godišnji iznos ličnog odbitka prema faktoru iz Porezne kartice (Obrazac PK–1002), može poreznu osnovicu umanjiti za onoliko mjesečnih ličnih odbitaka koliko je mjeseci u toj godini obavljao registrovanu samostalnu djelatnost, bilo da se radi o osnovnoj, dopunskoj ili dodatnoj djelatnosti.

(3) Godišnji iznos ličnog odbitka obveznika od samostalne djelatnosti koji djelatnost nije obavljao svih 12 mjeseci u protekloj godini, utvrđuje se za period od prvog dana u mjesecu u kojem je obveznik počeo obavljati djelatnost, a završava se sa 31.12., a ako je djelatnost prestao obavljati prije isteka godine, posljednjim danom u mjesecu u kojem je obveznik prestao obavljati djelatnost.

(4) Porezni period za obveznika koji akontaciju poreza na dohodak od imovine iz člana 32. stav (1) Zakona plaća po postupku i na način iz člana 29. Zakona, a koji je u protekloj godini ostvario svoj dohodak samo izdavanjem pokretne i nepokretne imovine, utvrdit će se od prvog dana mjeseca u kojem je sklopljen ugovor o izdavanju imovine, do 31. 12. odnosno do zadnjeg dana mjeseca u kojem je ugovor istekao. Po isteku godine za taj porezni period obveznik može, ukoliko je od Porezne uprave pribavio svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), utvrditi lični odbitak i za isti umanjiti poreznu osnovicu i tako ostvariti pravo na povrat više plaćene akontacije poreza na dohodak od imovine.

(5) Porezni obveznik koji je u protekloj godini ostvario oporezivi dohodak samo obavljanjem drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) Zakona, godišnji iznos ličnog odbitka po osnovu Porezne kartice (Obrazac PK–1002), utvrdit će za period od onoliko mjeseci koliko je, prema zaključenom ugovoru, poreznom obvezniku u toj godini isplaćeno oporezivih naknada.

(6) Ako se ostvareni dohodak odnosi na naknadu po osnovu ugovora o autorskim naknadama, lični odbitak se utvrđuje za period od prvog dana u mjesecu u kojem je sklopljen ugovor o autorskim naknadama do zadnjeg dana u mjesecu u kojem je isplata naknade izvršena. U slučaju kada se datum sklapanja ugovora ne može utvrditi poreznim periodom za tu godinu računat će se samo oni mjeseci u kojima je bilo isplata naknada po osnovu ugovora o autorskim naknadama i samo za te mjesece će se moći utvrditi lični odbici na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK–1002).

(7) Rezidentni porezni obveznik koji je u toku protekle godine u raznim poreznim periodima ostvario oporezive dohotke iz više izvora (nesamostalna djelatnost, samostalna djelatnost, druga samostalna djelatnost, imovina) godišnji iznos ličnog odbitka na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK–1002), utvrdit će za porezni period koji je, zavisno od izvora iz kojih je u toj godini ostvario oporezive prihode, trajao najduže.

Član 68.

(Lični odbitak izdržanih članova porodice)

(1) Fizičko lice – rezident Federacije iz člana 2. st. (3) i (4) Zakona, koje je od početka do kraja poreznog perioda imalo status zaposlenika i kao takvo ima svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002), ne može se u istom poreznom periodu smatrati i tretirati izdržanim licem u smislu člana 24. stav (3) Zakona.

(2) Fizičko lice – rezident Federacije iz člana 2. st. (3) i (4) Zakona, koje od početka poreznog perioda ima status zaposlenika koji mjesečno ostvaruje naknadu nižu od 300,00 KM, može se prijaviti i smatrati izdržanim licem kod člana uže porodice sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, ukoliko nije kod Porezne uprave pribavio svoju Poreznu karticu (Obrazac PK–1002). Ukoliko u toku istog poreznog perioda ovaj zaposlenik počne ostvarivati mjesečne oporezive prihode veće od 300,00 KM, porezni obveznik kod kojeg je taj zaposlenik bio prijavljen kao izdržavano lice dužan je postupiti u skladu sa članom 24. stav (5) ovog pravilnika.

(3) Ako dva ili više članova uže porodice koji ostvaruju oporezivi dohodak i zajednički od svojih primanja izdržavaju druge članove uže porodice, mogu na vlastiti zahtjev lični odbitak za izdržavane članove porodice dijeliti u omjeru koji iskazu u koloni d. svojih Zahtjeva za izdavanje poreznih kartica (Obrazac PK-1001). U tom slučaju, kod utvrđivanja ukupnih faktora ličnog odbitka koji se unosi u Poreznu karticu (Obrazac PK–1002) svakog lica koje učestvuje u izdržavanju drugih članova uže porodice, uzima se u obzir odgovarajući dio svakog pojedinačnog faktora u omjeru koji su iskazali u svojim zahtjevima za izdavanje porezne kartice.

(4) Ukoliko su porezni obveznici, dva člana istog domaćinstva, u svojim zahtjevima za izdavanje Poreznih kartica (Obrazac PK–1002) prijavili da izdržavaju istog člana uže porodice ne navodeći u koloni d) podatak o udjelu u izdržavanju tog lica ili navodeći podatke koji kao zbir ne daju procenat od 100%, Porezna uprava će postupiti u skladu sa članom 24. stav (4) Zakona i lični odbitak poreznih obveznika ravnomjerno rasporediti u omjeru 50:50.

Član 69.

(Lični odbitak izdržavane djece)

(1) Dijete koje živi u zajedničkom domaćinstvu sa jednim od roditelja ne smatra se izdržanim članom do-

maćinstva tog roditelja u slučaju da prihod od alimentacije tog djeteta prelazi iznos od 3.600,00 KM godišnje odnosno 300,00 KM mjesečno.

(2) Dijete koje živi u zajedničkom domaćinstvu sa jednim od roditelja smatra se izdržavanim članom domaćinstva tog roditelja u slučaju da prihod od alimentacije tog djeteta ne prelazi iznos od 3.600,00 KM godišnje odnosno 300,00 KM mjesečno, a dijete nema drugih prihoda koji se ne smatraju dohotkom u skladu sa članom 5. Zakona.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, lični odbitak se ravnomjerno raspoređuje ukoliko se roditelji ne dogovore drugačije.

Član 70.

(Lični odbitak kod godišnje prijave poreza na dohodak)

(1) U postupku utvrđivanja godišnjeg iznosa poreza na dohodak, rezidentni porezni obveznik iz člana 2. stav (3) Zakona, na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju treba da dostavi Poreznoj upravi uz Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051), može uvećati svoj lični odbitak utvrđen na osnovu Porezne kartice (Obrazac PK-1002) po osnovama utvrđenim članom 24. stav (7) i (8) Zakona, tj. za troškove liječenja, nabavke ortopedskih pomagala i sl., kao i za iznos obračunatih kamata na stambeni kredit koje su plaćene tokom poreznog perioda.

(2) Rezidentnim poreznim obveznicima iz člana 2. stav (3) Zakona, lični odbitak može se uvećati i za iznos stvarnih troškova za zdravstvene usluge i nabavku ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka za vlastite potrebe ili za izdržavane članove uže porodice pod uslovom da dokumentacija glasi na ime i prezime poreznog obveznika i da sadrži podatke o visini troškova liječenja.

(3) Zdravstvenim uslugama u smislu stava (2) ovog člana, smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, koje se pružaju u svrhu liječenja, a koje nisu plaćene iz osnovnog, privatnog zdravstvenog osiguranja, ili od strane poslodavca ili donacije koju je fizičko lice dobilo za te namjene. Zdravstvenim uslugama smatraju se i ljekarski pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetički nadomjestci, lijekovi propisani na recept.

(4) Porezni obveznik ne može uvećati lični odbitak po osnovu troškova zdravstvenih usluga za estetske i kozmetičke zahvate, nabavku kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana, odnosno primijenjena u svrhu prevencije ili liječenja bolesti, za troškove nabavke sanitetskog i potrošnog materijala, dijagnostičkih sredstava i lijekova i sredstava koja se mogu kupiti bez ljekarskog recepta.

(5) Rezidentnim poreznim obveznicima iz člana 2. stav (3) Zakona, lični odbitak može se uvećati i za iznos plaćene kamate na stambeni kredit, ako posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju kojom može dokazati da tim kreditom (kupovinom ili izgradnjom stambene jedinice koja, s obzirom na broj članova uže porodice, odgovara njegovim potrebama), prvi put rješava svoj stambeni problem odnosno stambeni problem svoje porodice.

(6) Neiskorišteno pravo na lični odbitak za period za koji se podnosi Godišnja prijava poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051), odnosno pravo na priznavanje dijela ličnog odbitka čiji je iznos utvrđen na osnovu faktora iskazanog u Poreznoj kartici (Obrazac PK-1002), veći od ostvarenog dohotka odnosno ostvarenog gubitka u tom poreznom periodu, ne može se prenositi i nadoknađivati u narednom poreznom periodu niti prenositi odnosno ustupati drugim poreznim obveznicima.

(7) Iznosi troškova (troškova liječenja, nabavke ortopedskih pomagala i lijekova, plaćenih kamata na stambeni kredit i dr.) naznačeni na dokumentu ne mogu se uračunati u ukupan iznos ličnog odbitka, ako su ti troškovi nastali u mjesecu koji ne pripada poreznom periodu.

(8) Troškovi koji se mogu uračunati u ukupan iznos ličnog odbitka, a odnose se na članove uže porodice (invalidnost, troškovi liječenja, nabavke ortopedskih pomagala, protetičkih pomagala i lijekova) odnose se samo na one članove uže porodice koji se u smislu člana 24. stav (5) Zakona, smatraju izdržavanim licima.

(9) Ako je ukupan lični odbitak utvrđen u većem iznosu od iznosa ostvarenog odnosno utvrđenog oporezivog dohotka, kao lični odbitak za taj porezni period koristi se samo iznos koji odgovara iznosu oporezivog dohotka tako da porezna osnovica za taj porezni period iznosi 0 KM. Neiskorišteni iznos ličnog odbitka (iznos koji prelazi iznos utvrđenog dohotka) ne može se prenositi niti nadoknađivati u narednom poreznom periodu niti ustupati drugim poreznim obveznicima.

Član 71.

(Dokumentacija po osnovu troškova zdravstvenih usluga)

(1) Za priznavanje uvećanja ličnog odbitka po osnovu troškova zdravstvenih usluga, nabavke lijekova, ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka, potrebno je priložiti originalne račune o obavljenoj usluzi i potvrdi o njihovom plaćanju, što podrazumijeva:

- a) originalnu dokumentaciju ovlaštenih javnih i privatnih zdravstvenih ustanova (bolnice, klinike, zavodi i dr.) koja glasi na ime poreznog obveznika ili izdržavanog člana njegove porodice koji se liječio,
- b) potvrdi o participaciji,
- c) potvrdi o plaćanju troškova,
- d) kopiju recepta za lijekove registrovane na području Federacije, i račun apoteke kao dokaz da je lijek plaćen,
- e) kod nabavke ortopedskih pomagala dokaz o stepenu invalidnosti, što uključuje i članove uže porodice

koje porezni obveznik izdržava),

f) izjavu da za navedene svrhe nije primljena donacija odnosno da troškovi liječenja i/ili nabavke ortopedskih pomagala nisu nadoknađeni iz sredstava donatora.

(2) Rezidentni porezni obveznici iz člana 2. stav (3) Zakona, mogu uvećati lične odbitke za iznos stvarnih troškova plaćenih za zdravstvene usluge i nabavku ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka za vlastite potrebe ili za izdržavane članove uže porodice, ukoliko se radi o zdravstvenim uslugama iz okvira primarne, specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite, koje se pružaju u svrhu liječenja, koje nisu plaćene iz osnovnog i privatnog zdravstvenog osiguranja, ili od strane poslodavca, odnosno donatora.

Član 72.

(Dokumentacija po osnovu plaćenih kamata na stambeni kredit)

(1) Rezidentni porezni obveznici iz člana 2. stav (3) Zakona, da bi mogli koristiti uvećani lični odbitak po osnovu plaćenih kamata na stambeni kredit, moraju uz Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051), priložiti sljedeću dokumentaciju:

a) fotokopiju ugovora o stambenom kreditu (u obzir dolaze ugovori o stambenom kreditu sklopljeni prije i poslije 01.01. 2009. godine),

b) ovjerenu potvrdu ili listing banke kao dokaz o plaćenim kamatama za porezni period za koji se podnosi porezna prijava,

c) dokaz da obveznik i njegov bračni drug ne posjeduju nepokretnu imovinu za stanovanje – uvjerenje od nadležnog suda i/ili općine,

d) dokaz da su sredstvima odobrenog stambenog kredita riješili ili počeli rješavati stambeno pitanje (kupili odgovarajuću stambenu jedinicu odnosno sklopili ugovor o kupovini ili gradnji odgovarajuće stambene jedinice, kreditom kupili plac i materijal za gradnju stambene jedinice i sl.).

(2) U smislu odredbi Zakona, odgovarajućom stambenom jedinicom smatra se stambeni prostor veličine do 120 m².

Odjeljak B. Postupak utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak

Član 73.

(Porez po odbitku kao akontacija poreza na dohodak)

(1) Porez po odbitku, koji se smatra akontacijom poreza na dohodak za poreznog obveznika obračunava po stopi od 10%, obustavlja, i uplaćuje poslodavac, lice koje ima obaveze poslodavca, prilikom svake isplate dohotka istovremeno sa isplatom i to:

a) od dohotka ostvarenog po osnovu nesamostalne djelatnosti, naknade plaće i sl., porez po odbitku se obračunava u skladu sa članom 27. st. (1) do (5) Zakona,

b) od dohotka od nesamostalne djelatnosti iz člana 27. stava (6) Zakona, porez po odbitku se obračunava bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona,

c) od dohotka od druge samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti i jedinica lokalne samouprave iz člana 12. stav (4) tačka 1) Zakona, a porez po odbitku se obračunava prema članu 30. stav (3) Zakona,

d) od dohotka od druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 2) i člana 30. stav (2) Zakona,

e) od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i dr. ostvaruju autorske naknade, a porez po odbitku se obračunava prema članu 30. stav (2) Zakona.

(2) Porez po odbitku, koji se smatra akontacijom poreza na dohodak po stopi od 10%, obustavlja i uplaćuje porezni obveznik i to:

a) od dohotka ostvarenog po osnovu nesamostalne djelatnosti, naknade plaće i sl., porez po odbitku se obračunava u skladu sa članom 27. st. (9) i (10) Zakona,

b) od dohotka od druge samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tač. 2) i 3) koji rezidentni porezni obveznik iz člana (2) stav (3) Zakona ostvaruje izvan teritorije Federacije, prilikom svake naplate dohotka, a porez po odbitku se obračunava u skladu sa članom 30. stav (2) Zakona.

Član 74.

(Porez po odbitku kao konačna porezna obaveza)

(1) Ako je poslodavac, isplatilac ili sam porezni obveznik u toku poreznog perioda porez po odbitku pravilno obračunavao, obustavljao i uplaćivao, plaćeni porez po odbitku smatra se konačno utvrđenim porezom na pojedinačno ili ukupno ostvareni dohodak po tim osnovama, u sljedećim slučajevima:

a) kod dohotka od nesamostalne djelatnosti iz člana 73. stav (1) tač. a) i b) ovog pravilnika, plaćeni porez po odbitku smatra se konačnim godišnjim porezom ako:

1) porezni obveznik u poreznom periodu nije uz taj dohodak ostvario i druge oblike dohotka za koje se uplaćena akontacija ne smatra konačnim porezom, i

2) ako je dohodak ostvaren samo kod jednog rezidentnog poslodavca.

b) kod dohotka od samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (1) Zakona, koji ostvari rezidentni porezni ob-

veznik, a porez po odbitku plaćen u skladu sa članom 31. Zakona,

c) kod dohotka od samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) Zakona koji ostvari nerezidentni porezni obveznik, a porez po odbitku plaćen u skladu sa članom 30. stav (1) Zakona,

d) kod dohotka od imovine koji je ostvaren iznajmljivanjem stanova, soba i kreveta preko ili bez posrednika putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna taksa iz člana 20. st. (1) tačka 1) i (8) tačka 2) Zakona, a porez po odbitku plaćen u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona,

e) kod dohotka od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iz člana 21. st. (1) i (2) Zakona, a porez po odbitku plaćen u skladu sa članom 32. stav (3) Zakona,

f) kod dohotka od ulaganja kapitala iz čl. 22. i 33. Zakona,

g) kod dohotka od nagradnih igara i igara na sreću iz čl. 23. i 34. Zakona.

(2) Porezni obveznik može u Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) unijeti i oblike dohotka iz stava (1) tač a) i b) ovog člana, radi:

a) ostvarenja prava na dio ličnog odbitka iz člana 24. Zakona, i

b) umanjenja porezne osnovice za tekući ili preneseni gubitak od obavljanja djelatnosti koje se oporezuju kao samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) Zakona.

(3) Ne smatra se konačnim godišnjim porezom plaćeni porez po odbitku u slučajevima:

a) dohotka od nesamostalne djelatnosti iz više radnih odnosa po osnovu nesamostalne djelatnosti kod više poslodavaca;

b) dohotka od nesamostalne djelatnosti koji se stiče neposredno iz inostranstva, bez posredovanja rezidentnog poslodavca;

c) dohotka od samostalne djelatnosti uz koju je porezni obveznik u istom periodu ostvario druge oblike dohotka za koje je propisana obaveza podnošenja Godišnje prijave poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(4) U slučajevima iz stava (3) ovog člana, porezni obveznik je dužan u Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) unijeti i dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaren u Federaciji, ali ne i oblike dohotka ostvarene u istom poreznom periodu u Federaciji za koje se plaćena akontacija poreza po odbitku smatra konačnom poreznom obavezom.

Odjeljak C. Godišnja porezna prijava

Član 75.

(Godišnja porezna prijava)

(1) Porez na dohodak konačno se utvrđuje na osnovu Godišnje prijave poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) koju je porezni obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi, u skladu sa njenim uputama, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(2) Rezidentni porezni obveznici iz člana 2. stav (3) Zakona, podnose Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) za dohodak ostvaren u i izvan Federacije.

(3) Nosilac zajedničke djelatnosti i nosilac zajedničke imovine i imovinskih prava dužni su sačiniti Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052) i dostaviti je Poreznoj upravi najkasnije do kraja februara tekuće za prethodnu godinu.

(4) Godišnja prijava poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) sastoji se iz pet dijelova, i to:

a) Prvi dio sadrži slijedeće podatke o poreznom obvezniku: jedinstveni matični broj, prezime i ime, adresa prebivališta, kućicu za oznaku u vezi izmjene kontakt podataka, porezni period, broj telefona i e-mail adresu.

b) Drugi dio sadrži podatke o iznosima dohodaka – gubitaka po vrsti odnosno izvoru prihoda i ukupno.

c) Treći dio sadrži podatke o ukupnom iznosu ličnog odbitka za koji porezni obveznik može umanjiti poreznu osnovicu za porezni period za koji podnosi poreznu prijavu, kao i podatke o iznosima ličnih odbitaka utvrđenih na osnovu ukupnog faktora iskazanog u Poreznoj kartici (Obrazac PK-1002), kao i podatke o pojedinačnim ličnim odbicima propisanim članom 24. st. (7) i (8) Zakona, koje porezni obveznik može odbiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju je obavezan priložiti uz podnesenu godišnju poreznu prijavu.

d) Četvrti dio sadrži podatke o utvrđivanju ukupnog godišnjeg dohotka – gubitka, porezne osnovice, iznosa porezne obaveze, iznosa akontacija uplaćenih u toku poreznog perioda, te eventualne razlike više ili manje uplaćenog poreza za porezni period za koji se podnosi porezna prijava. Porezni obveznik koji je pod rednim brojem 32. u koloni c. iskazao iznos sa oznakom (-) što znači da se radi o preplaćenom iznosu poreza za porezni period za koji se podnosi godišnja porezna prijava, pod rednim brojem 33. treba da stavi oznaku "x" u kućicu "a" - ako ne želi povrat preplaćenog iznosa već da se isti računa kao uplaćeni iznos na ime akontacije poraza za naredni porezni period, a u kućicu "b". potrebno je da u predviđeno polje reda 33. upiše broj svog tekućeg računa i naziv banke kod koje je isti otvoren.

e) Peti dio sadrži izjavu poreznog obveznika o tačnosti i vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi, kao i njegov potpis i datum kada je prijava sačinjena.

Član 76.

(Prilozi uz Godišnju prijavu poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051))

Porezni obveznici – rezidenti Federacije iz člana 2. st. (3) Zakona, dužni su uz Godišnju prijavu poreza na

dohodak (Obrazac GPD-1051) priložiti sljedeće:

- a) za dohodak od nesamostalne djelatnosti, kopiju Obrasca GIP-1022,
- b) za dohodak od samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti sličnih obrtu, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva:
 - 1) Specifikaciju za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (Obrazac SPR-1053),
 - 2) Popisnu listu dugotrajne imovine (Obrazac PLDI -1043),
 - 3) ugovore i dokumentaciju o otuđenju djelatnosti,
 - 4) dokumentaciju o udjelu o zajedničkom dohotku.
- c) za dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stava (4) Zakona, koji se oporezuju po odbitku, godišnji izvještaj isplatioca dohotka o obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu po odbitku i Obrazac AMS - 1035,
- d) za dohodak od iznajmljivanja imovine iz člana 32. stav (1) Zakona, Obrazac PRIM – 1054,
- e) za priznavanje dijela ličnog odbitka po osnovu troškova zdravstvenih usluga, porezni obveznici iz člana 2. stav (3) Zakona, prilažu dokumentaciju iz člana 71. ovog pravilnika,
- f) za priznavanje dijela ličnog odbitka po osnovu plaćenih kamata na stambeni kredit, porezni obveznici iz člana 2. stav (3) Zakona, prilažu dokumentaciju iz člana 72. ovog pravilnika,
- g) za dohodak ostvaren i oporezovan van Federacije, dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inostranstvu.

Član 77.

(Sadržaj Godišnje prijave dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052))

(1) Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052) sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i adresu sjedišta zajedničke djelatnosti,
- b) ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nosioca zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacioni broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj - JMB), adresa prebivališta nosioca zajedničke djelatnosti svakog poduzetnika.
- c) iznos zajedničkog dohotka utvrđenog na osnovu poslovnih knjiga koje se vode za zajedničku djelatnost, odnosno za zajedničku imovinu i imovinska prava,
- d) raspodjelu zajedničkog dohotka na poduzetnike prema učešću svakog od njih u zajedničkom dohotku i iznosu udjela svakog poduzetnika u zajedničkom dohotku,
- e) popis priloga uz zajedničku poreznu prijavu.

(2) Uz Godišnju prijavu dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti (Obrazac GPZ-1052) treba dostaviti:

- a) ugovore i drugu dokumentaciju o zajedničkoj djelatnosti i odnosima između poduzetnika ako ranije nije dostavljena Poreznoj upravi, kao i ugovore i drugu dokumentaciju o otuđenju zajedničke djelatnosti, ako se djelatnost ne nastavlja,
- b) pregled poslovnih prihoda i rashoda ako se ne vode poslovne knjige (dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava),
- c) popis dugotrajne imovine,
- d) izvod iz poslovnih knjiga sa podacima o ukupnim prihodima i ukupnim rashodima i podatak o ukupnom broju zaposlenih sa stanjem na dan 31. decembra.

Član 78.

(Porezni period)

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i obračunava za kalendarsku godinu, ali se na isti način obračunava dohodak i za kraći porezni period.

(2) Ako u toku kalendarske godine rezidentni porezni obveznik postane nerezidentni porezni obveznik ili nerezidentni porezni obveznik postane rezidentni porezni obveznik, nastaju dva odvojena perioda utvrđivanja poreza na dohodak.

(3) Za svaki porezni period podnosi se godišnja porezna prijava ili se provodi jedinstveni poseban postupak utvrđivanja poreza na dohodak na način propisan Zakonom.

Odjeljak D. Porezni kredit

Član 79.

(Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak)

(1) Od utvrđenog godišnjeg poreza na dohodak odbijaju se akontacije koje su uplaćene u toku poreznog perioda za oblike dohotka koji su iskazani u Godišnjoj prijavi poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051), i to po osnovu:

- a) dohotka od nesamostalne djelatnosti koje je obračunao, obustavio i uplatio poslodavac ili sam porezni obveznik, kao i druge samostalne djelatnosti članova predstavničkih organa vlasti,

- b) dohotka od samostalnih djelatnosti, odnosno dohotka od obrta i djelatnosti srodnih obrtu, osim dohotka koji se paušalno oporezuje,
- c) dohotka od drugih samostalnih djelatnosti,
- d) dohotka od imovinskih prava, na koji se u toku poreznog perioda plaća akontacija poreza,
- e) plaćeni porez izvan Federacije koji se može uračunati u skladu sa članom 35. stav (4) Zakona.

(2) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak iz stava (1) ovog člana preostane razlika za uplatu porezni obveznik je dužan tu razliku platiti do isteka roka za podnošenje Godišnje prijave poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

(3) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak od utvrđene godišnje obaveze preostane razlika više plaćenog poreza, u skladu sa odredbama čl. 69. do 72. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15), na osnovu zahtjeva poreznog obveznika izvršit će se povrat preplaćenog iznosa.

Član 80.

(Priznavanje poreza na dohodak plaćenog izvan Federacije)

(1) Porez na dohodak koji rezidentni porezni obveznik plati na dohodak koji ostvari izvan teritorije Federacije, priznat će se kao plaćeni porez na dohodak u Federaciji, do iznosa koji bi na taj dohodak obveznik bio dužan platiti prema odredbama Zakona, osim ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije određeno.

(2) Porez plaćen izvan Federacije može se priznati samo na osnovu potvrde nadležnog poreznog organa.

(3) Plaćeni porez izvan Federacije može se uračunati samo ako odgovara federalnom porezu na dohodak i to do visine obračunatog poreza na dohodak utvrđenog u skladu sa Zakonom.

(4) Iznosi poreza plaćenog u inostranstvu preračunavaju se u konvertibilne marke (KM) primjenom srednjeg kursa Centralne banke BiH na dan utvrđivanja poreza.

(5) Uračunavanje plaćenog poreza izvan Federacije vrši se prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak i iskazuje u Godišnjoj prijavi poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051).

Član 81.

(Uračunavanje poreza plaćenog u inostranstvu kod utvrđivanja konačnog poreza na dohodak)

(1) Rezidentni porezni obveznik koji ostvari dohodak direktno iz inostranstva ili u inostranstvu, plaćeni porez na dohodak u inostranstvu može se uračunati kao porezni kredit, najviše do iznosa poreza obračunatog primjenom stope poreza na dohodak Federacije u slučajevima kad nema Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(2) U slučaju postojanja Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, plaćeni porez na dohodak u inostranstvu iz stava (1) ovoga člana se uračunava na način kako je propisano tim ugovorima.

(3) Porez plaćen u inostranstvu iz stava (1) ovoga člana koji se može uračunati u porezni kredit utvrđuje se tako da se na ukupan dohodak iz Godišnje prijave poreza na dohodak (Obrazac GPD-1051) ostvaren iz inostranstva ili u inostranstvu primijeni porezna stopa iz člana 9. Zakona na način propisan za taj dohodak, te tako dobiveni iznos predstavlja najviši iznos do kojeg se može uračunati plaćeni inostrani porez. Ako je u inostranstvu plaćen niži porez, tada se u porezni kredit uračunava stvarno plaćeni porez u inostranstvu.

(4) Porez koji je obračunat i plaćen kao konačna porezna obaveza ne može biti predmet poreznog kredita.

POGLAVLJE VII. POREZ NA DOHODAK NEREZIDENTA

Član 82.

(Oporezivanje dohotka koji ostvare nerezidenti na teritoriji Federacije)

(1) Rezidentni isplatioci koji dohodak isplaćuju nerezidentnim poreznim obveznicima, dužni su pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak u skladu sa odredbama Zakona.

(2) Rezidentni isplatioci dohotka koji vrše isplatu dohotka nerezidentnim poreznim obveznicima koji imaju prebivalište u državama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključen i ratificiran ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, dužni su prilikom isplate obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak na način utvrđen ugovorom.

(3) Nerezidentni primaoci dohotka koji je ostvaren obavljanjem rada na teritoriji Bosne i Hercegovine odnosno Federacije Bosne i Hercegovine, a isplaćen u inostranstvu od strane inostranih pravnih lica, dužni su prilikom isplate takvog dohotka obračunati i uplatiti porez na dohodak na način utvrđen ovim pravilnikom (*izmjena 5/23*).

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, obračun, obustavu i uplatu poreza na dohodak imaju podružnice stranog društva kojima se dodjeljuje identifikacioni broj poreznog obveznika koji počinje sa 48 u skladu sa propisima koji uređuju dodjeljivanje identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji Federacije, u slučaju kad nerezidentni primaoci dohotka obavljaju nesamostalnu djelatnost za to strano društvo (*izmjena 5/23*).

(5) Na zahtjev nerezidenta, Porezna uprava dužna je nerezidentu izdati potvrdu o plaćenom porezu na dohodak u Federaciji.

Član 83.

(Plaćanja poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti izaslanih/detaširanih zaposlenika)

(1) Rezidentni poslodavac za detaširanog/izaslanog zaposlenika, odnosno sam porezni obveznik obavezan je, za dohodak od nesamostalne djelatnosti iz inozemstva koji je u skladu sa Zakonom i ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja oporeziv u inozemstvu, dostaviti Mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023) u slučajevima kad se plaćaju doprinosi u skladu sa Zakonom o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21)

(2) Rezidentni poslodavac za detaširanog/izaslanog zaposlenika, odnosno sam porezni obveznik obavezan je dostaviti i pisanu izjavu koja sadrži: opće podatke o poslodavcu i poreznom obvezniku, porezni broj u državi poslodavca, JMB, adresa sjedišta, odnosno prebivališta/uobičajenog boravišta, državi u ili iz koje se prihod ostvaruje, vrsti prihoda, bankovnom računu na koji mu se prihod isplaćuje, period izaslanja za nesamostalni rad i ostalim podacima i to po svakom poreznom obvezniku, u roku od osam dana od dana ostvarenog prvog prihoda u poreznom periodu.

(3) Neovisno o podnesenoj pisanoj izjavi iz stava (2) ovoga člana, rezidentni poslodavac za detaširanog/izaslanog zaposlenika, odnosno sam porezni obveznik, na zahtjev Porezne uprave obavezan je dostaviti isprave kojima se dokazuje pravo na oslobođenje poreza na dohodak, u slučajevima kad ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja može dati pravo oporezivanja prihoda od nesamostalne djelatnosti Bosni i Hercegovini.

(4) Obavezu iz st. (1) do (3) ovog člana ima i isplatilac – nerezidentno pravno lice (Podružnica nerezidentnog pravnog lica) za zaposlenike - nerezidentne porezne obveznike, koji su upućeni na rad u Bosnu i Hercegovinu odnosno Federaciju, i ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti u Bosni i Hercegovini odnosno Federaciji, i obavezno su osigurani kod inozemnog nosioca socijalnog osiguranja.

(5) Lica iz člana 82. st. (3) i (4) ovog pravilnika, dužna su za dohodak od nesamostalne djelatnosti dostaviti Mjesečni izvještaj o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023) (izmjena 5/23).

Član 84.

(Plaćanja poreza na dohodak iz drugih samostalnih djelatnosti nerezidenta)

(1) Za prihode iz drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) Zakona, koje isplaćuje poslodavac prema nerezidentnom poreznom obvezniku, dužan je pri svakoj isplati prihoda obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak u skladu s odredbama Zakona i ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji su u primjeni.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana kad je u skladu sa ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, prihod oporeziv isključivo u državi rezidentnosti primaoca prihoda, rezidentni isplatilac je dužan pribaviti Potvrdu o rezidentnosti, i istu zajedno sa Zahtjevom za umanjenje porezne obveze ili izuzimanje od porezne obveze prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dostaviti Poreznoj upravi.

(3) Potvrda o rezidentnosti treba biti izdata od strane inozemnog nadležnog organa, te ista vrijedi 12 mjeseci od datuma izdavanja ukoliko nije drugačije naznačeno.

(4) Zahtjev za umanjenje porezne obveze ili izuzimanje od porezne obveze prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja treba da sadrži opće podatke o poslodavcu i poreznom obvezniku, porezni broj u drugoj državi ugovornici, jedinstveni identifikacioni broj nerezidenta koji izdaje Porezna uprava, adresa sjedišta, odnosno prebivališta/uobičajenog boravišta, državu u koje se prihod isplaćuje, vrsti prihoda, bankovnom računu na koji mu se prihod isplaćuje i ostali podaci, u roku od pet dana od dana isplate.

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 85.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 03/18, 30/18 i 21/20).

Član 86.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a odredbe **čl. 12. stav (5), 31. stav (5), 57. stav (10) i 64. stav (7)** počet će se primjenjivati od 01.10.2021. godine (izmjena 77/21).

U članu 8. izmjena i dopuna Pravilnika ("Službene novine FBiH", broj 5/23) uvedene su nove odredbe koje glase:

Član 8.

U ANEXU 2. Uputstva za popunjavanje Mjesečnog izvještaja o isplaćenim plaćama, ostvarenim ko-

ristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika od nesamostalne djelatnosti, plaćenim doprinosima i akontaciji poreza na dohodak (Obrazac MIP-1023), iza tačke 2.3. dodaje se nova tačka 2.4. koja glasi:

"2.4. Obavezu podnošenja obrasca MIP-1023 imaju i fizička lica - nerezidenti Federacije BiH koji su:

- zaposlenici kod inostranog poslodavca kod kojeg su u radnom odnosu, ali su upućeni/izaslani na rad u Bosnu i Hercegovinu odnosno Federaciju Bosne i Hercegovine, bez da inostrani poslodavac ima podružnicu, pri čemu im se isplaćuje plaća u inostranstvu, te uplaćuju inostrani obavezni doprinosi za socijalno osiguranje (član 83. stav (5) ovog pravilnika)."

Dosadašnje tačke od 2.4. do 2.9. postaju nove tačke 2.5. do 2.10.

U tabeli Dio 1 - Podaci o poslodavcu / isplatiocu i poreznom obvezniku, u tački 1. JIB/JMB poslodavca/isplatioca, iza riječi "Za vrstu isplate 19 - Upisuje se JIB koji počinje sa oznakama 48" dodaju se riječi: "u slučaju postojanja podružnice. U slučaju nepostojanja podružnice, upisuje se NJIB."